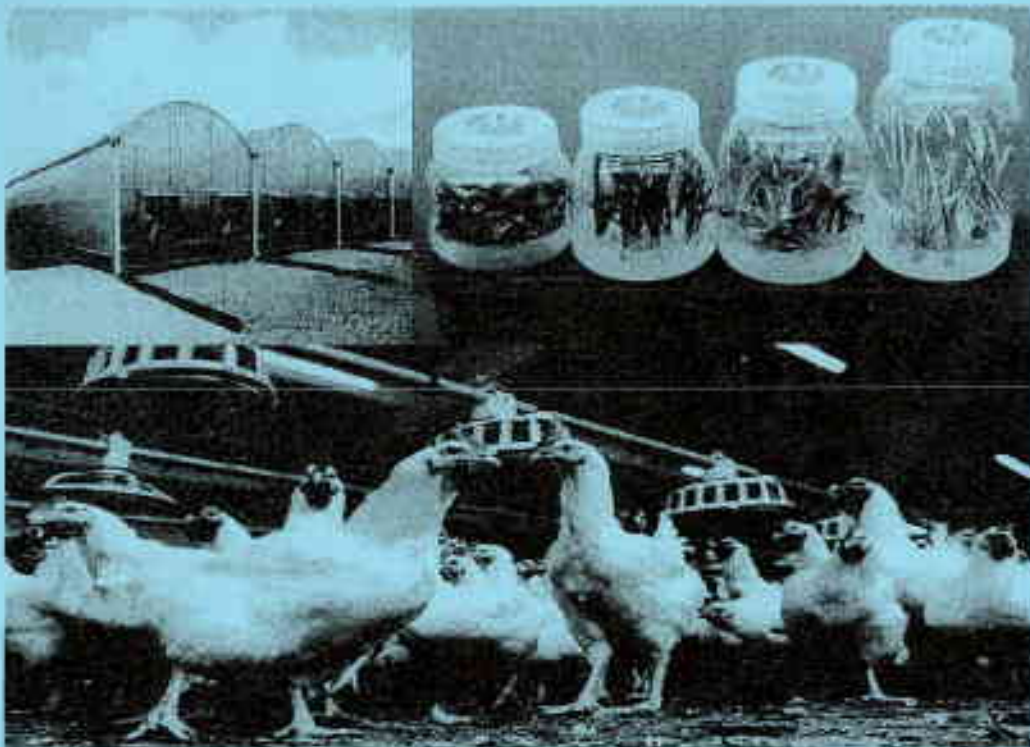

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2018

08 - කෘෂි විද්‍යාව

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
පරීක්ෂක සාකච්ඡා පැවැත්වෙන අවස්ථාවේ දී ඉදිරිපත් වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතු ව ඇත.

ප්‍රශ්න 05 සිට 10 දක්වා

ප්‍රශ්න 05 සිට 10 දක්වා

46. ව්‍යාපාර සැලසුමක ප්‍රධාන කොටස් හතර වනුයේ,

- (1) තාක්ෂණික සැලැස්ම, නිෂ්පාදන සැලැස්ම, යෙදවුම් සැපයුම් සැලැස්ම හා අලෙවි සැලැස්ම වේ.
- (2) තාක්ෂණික සැලැස්ම, සමාජීය සැලැස්ම, මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම හා අලෙවි සැලැස්ම වේ.
- (3) තාක්ෂණික සැලැස්ම, මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම, අලෙවි සැලැස්ම හා මූල්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම වේ.
- (4) තාක්ෂණික සැලැස්ම, නිෂ්පාදන සැලැස්ම, ස්වභාවික සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම හා අලෙවි සැලැස්ම වේ.
- (5) තාක්ෂණික සැලැස්ම, නිෂ්පාදන සැලැස්ම, මානව සම්පත් කළමනාකරණ සැලැස්ම, හා අලෙවි සැලැස්ම වේ.

47. පරිණත වීමේදී වී ඇට තුළ සිදුවන්නා වූ වෙනස්වීම් කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A - ජලය ප්‍රමාණය අඩු වීම.
B - මදය දෘඩ වීම.
C - බීජාවරණයේ වර්ණය වෙනස් වීම.

ඉහත සිදුවීම් අතුරෙන්, වී ගබඩා කිරීමේ දී පසු අස්වනු නානිය අඩු කිරීමට වැඩියෙන්ම දායක වන්නේ,

- (1) A පමණි. (2) B පමණි. (3) C පමණි. (4) A සහ B පමණි. (5) B සහ C පමණි.

48. ගොවීන්ට පොහොර සහනාධාරය ලබාදීමේ වගකීම් ඇත්තේ

- (1) ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයට ය.
- (2) කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවට ය.
- (3) ගොවීජන සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුවට ය.
- (4) කෘෂිකර්ම සහ ගොවීජන රක්ෂණ මණ්ඩලයට ය.
- (5) හෙක්ටර් කොබ්බෑකඩුව ගොවීජන පර්යේෂණ හා පුහුණු කිරීමේ ආයතනයට ය.

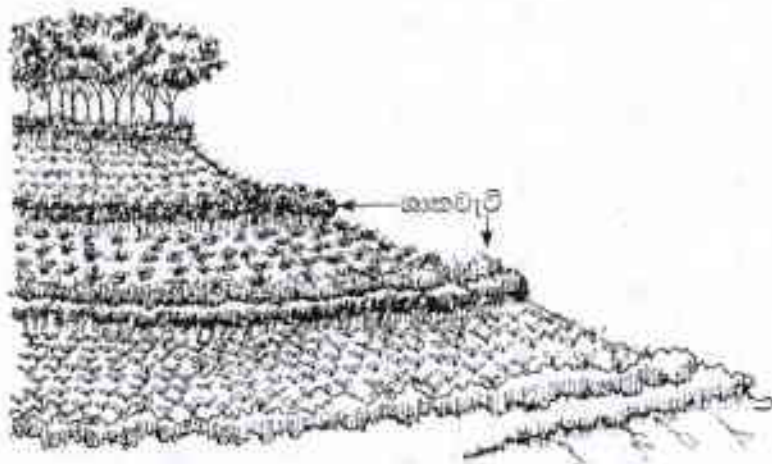
49. ශිෂ්‍යයෙක් සිය ක්ෂේත්‍ර සටහන් පොතෙහි පහත කරුණු සටහන් කර තිබුණි.

- A - ඇතුල් කාන්දුව අඩු වී ඇත.
B - පස මිශ්‍ර වී ඇත.
C - පාංශු ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියා උත්තේජනය වී ඇත.

ඉහත කරුණු අතුරෙන්, පාංශු සෞඛ්‍යය දියුණු කිරීම සඳහා ගැබ්විලුන් දායක වන්නේ,

- (1) A සඳහා පමණි. (2) B සඳහා පමණි.
(3) A සහ B සඳහා පමණි. (4) A සහ C සඳහා පමණි.
(5) B සහ C සඳහා පමණි.

50. පහත රූප සටහන යොදාගනිමින් දී ඇති ප්‍රශ්නයට පිළිතුරු සපයන්න.

ඉහත බෝග වගා පද්ධතීන්ගේ ශාකවැටි (hedgerows) සංස්ථාපනය කිරීමට වඩාත් සුදුසු ශාක වර්ගය කුමක් ද?

- (1) හෙමින් වර්ධනය වන රනිල ශාක
- (2) ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන රනිල ශාක
- (3) හෙමින් වර්ධනය වන රනිල නොවන ශාක
- (4) ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන රනිල නොවන ශාක
- (5) කේතුකාකාර වියනක් සහිත මීනූම ශාක විශේෂයක්

தேர்வுக் குழு
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

த.பா.க. (ப.பா) பரீட்சை/ க.பா.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை - 2018

பரீட்சை
பாடம்

08

பரீட்சை
பாடம்

கணிதம்

ஒவ்வொரு பரீட்சை/புள்ளி வாங்கும் திட்டம்

I பகுதி/பத்திரம் I

பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.	பரீட்சை பாடம் இல.
01.	2	11.	1	21.	2	31.	1	41.	4
02.	5	12.	5	22.	1	32.	2	42.	1
03.	4	13.	2	23.	2	33.	3	43.	4
04.	1	14.	2	24.	4	34.	5	44.	4
05.	5	15.	4	25.	5	35.	1	45.	4
06.	2	16.	5	26.	2	36.	4	46.	3
07.	2	17.	4	27.	2	37.	3	47.	4
08.	3	18.	3	28.	3	38.	2	48.	3
09.	2	19.	1	29.	4	39.	5	49.	5
10.	2	20.	4	30.	4	40.	4	50.	2

பரீட்சை குழு/ வினா அறிவுறுத்தல் :

பின் பரீட்சை/ ஒரு சரியான விடைக்கு 01 ஒவ்வொரு பரீட்சை/புள்ளி வீதம்

ஒரு ஒவ்வொரு/மொத்தம் புள்ளிகள் 1 X 50 = 50

AL/2018/08/S-II

- 2 -

A කොටස - විද්‍යාගත රචනා

සියලු ම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු මෙම පත්‍රයේ ම සපයන්න.
(එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා නියමිත ලකුණු ප්‍රමාණය 10 කි.)

ප්‍රශ්න
සංඛ්‍යාව
ලකුණු

1. (A) වල් පැලෑටි, ජලය හා පෝෂක සඳහා බෝග සමග තරග කර බෝග අස්වැන්න අඩු කරයි.

(i) රූපාණු විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ අනුව, වල් පැලෑටි පත්ති තුන සඳහන් කරන්න.

(1) තෘණ වර්ග

(2) පත් වර්ග

(3) පළල් පත්‍ර

(ii) “සමෝධානික වල් පැල කළමනාකරණය” අර්ථ දක්වන්න.

(ලකුණු 04 x 3)

..... උචිත වල්පැල පාලන ක්‍රම කිහිපයක් ඒකාබද්ධ ලෙස භාවිතා කරමින් වල්පැල

ගහනය ආර්ථික හානිදායී මට්ටමට පහළින් පවත්වාගෙන යාම

(ලකුණු 06)

(iii) ශාක තුළ වල්නාශක ක්‍රියාකිරීමේ යාන්ත්‍රණය පදනම් කරගෙන වල්නාශක ආකාර දෙක සඳහන් කරන්න.

(1) ස්පර්ශක වල්නාශක

(2) පරිසංක්‍රමණ (සංස්ථානික) වල්නාශක

(ලකුණු 03 x 2)

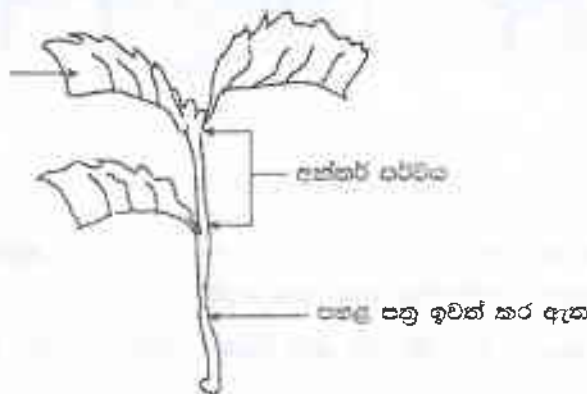
(iv) ඉහත වල්නාශක ආකාර දෙක අතුරෙන්, ඇටවරා (*Panicum repens*) පාලනයට වඩාත් සුදුසු ආකාරය කුමක් ද?

..... පරිසංක්‍රමණ වල් නාශක

(ලකුණු 04)

(B) ප්‍රශ්න අංක (i) සිට (vii) දක්වා පිළිතුරු සැපයීමට පහත රූප සටහන යොදාගන්න.

අර්ධයක් ඉතිරි වන සේ
නසා ඉවත් කළ පත්‍ර

(i) ප්‍රචාරණය සඳහා ඉහත අතු කැබැල්ල ලබාගැනීමට තෝරා ගන්නා මාතෘ ශාකයේ තිබිය යුතු වැදගත් ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

(1) රෝග පළිබෝධවලින් තොරවිය යුතුයි

(2) ප්‍රසෘදයට අදාළ ලක්ෂණ සහිත අක්කක් විය යුතු යි. ක්‍රියාකාරී (සක්‍රීය) අංකුර

(2) සහිත විය යුතුයි. (ලකුණු 04 x 2)

(ii) මාතෘ ශාකයෙන් මෙම අතු කැබැල්ල කපාගැනීම සඳහා යොදාගන්නා පිහිය, තියුණු හා පිරිසිදු විය යුත්තේ ඇයි?

• රෝග අසාදන වලක්වා ගැනීම

• කැපුම් පෘෂ්ඨයේ පටකවලට වන හානිය අවම කර ගැනීමට

(ලකුණු 06)

(iii) මෙම අතු කැබැල්ල ආසන්න වශයෙන් කොපමණ දිග විය යුතු ද?

10 - 30 cm පමණ (පරිච්ඡ 3 - 4) ක් විය යුතුය

(ලකුණු 04)

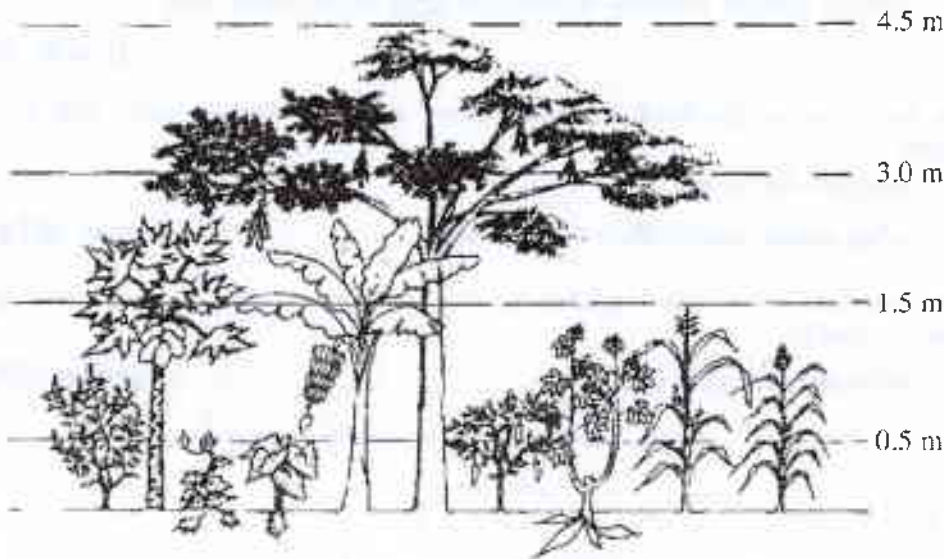
(iv) මුල් හටගැනීම ප්‍රවර්ධනය සඳහා අතු කැබැල්ලට කළ යුතු ප්‍රතිකාරය කුමක් ද?
කෘතිම. මුල් ඇද්දවීමේ හෝබෝනියක් ආලේප කිරීම (රුවෝන්, සෙරඩික්ස්) (ලකුණු 04)

(v) අතු කැබැල්ලේ පහළ පත්‍ර ඉවත් කිරීමට අවශ්‍ය වන්නේ ඇයි?
පහළ පත්‍රවල සිදුවන නිෂ්පාදනයට වඩා ආහාර වැයවීම් වැඩිය. පහළ පත්‍රවලට සිදුවන හානි වැඩිය. (ලකුණු 04)

(vi) අතු කැබැල්ලේ ඉතිරිව ඇති පත්‍රවල අඩක් ඉවත් කළ යුත්තේ ඇයි?
උත්ස්වේදනය පාලනය කිරීම සඳහා (ලකුණු 04)

(vii) අතු කැබැල්ලේ ඉතිරිව ඇති පත්‍රවල අඩක් ඉතිරි කළ යුතු වන්නේ ඇයි?
මුල් ඇද්දවීමට අවශ්‍ය හෝර්මෝන නිෂ්පාදනය සඳහා (ලකුණු 04)

(C) ප්‍රශ්න අංක (i) සිට (iii) දක්වා පිළිතුරු සැපයීමට පහත රූප සටහන යොදාගන්න.

(i) ඉහත වගා පද්ධතිය නම් කරන්න.
බහු ස්ථර වගාව (උඩරට ගෙවතු වගාව) (ලකුණු 04)

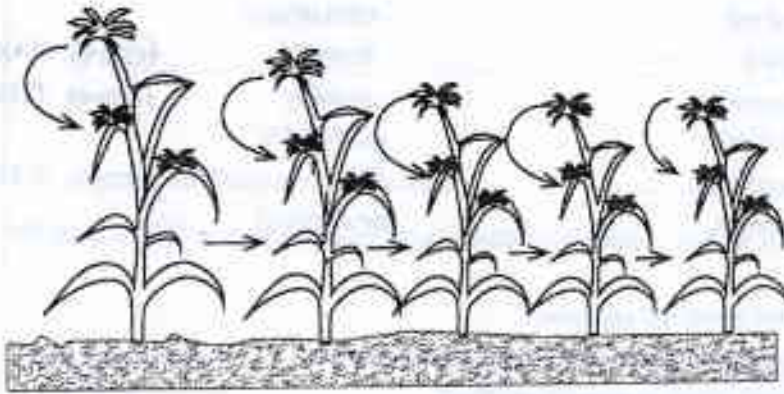
(ii) ආහාර පුරප්පාඩුව සම්බන්ධව මෙම වගා පද්ධතියේ ඇති වාසි දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(1) අඩුරුද්ද පුරාම අස්වැන්න ලබා ගත හැක.
(2) සමතුලිත ආහාර වේලක් ලබා ගත හැක, අවදානම් අඩු වේ. (ලකුණු 04x 2)

(iii) ස්වභාවික සම්පත් භාවිතය සම්බන්ධව, මෙම වගා පද්ධතියේ ඇති වාසි දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(1) පසේ විවිධ ස්ථරවලින් පෝෂක ලබා ගනී.
ආලෝකය උපරිම අන්දමින් පරිභෝජනය කළ හැක,
(2) පසේ විවිධ ස්ථරවලින් ජලය ලබා ගනී.
කෘත්‍රය උපරිම අන්දමින් ප්‍රයෝජනයට ගෙන ඇත.
පෞද්ගල විවිධත්වය වැඩිය (ලකුණු 04x 2)

AL/2018/000003-13

පරීක්ෂක
සාමාන්‍ය
පරීක්ෂණ

(D) ප්‍රශ්න අංක (i) සිට (iii) දක්වා පිළිතුරු සැපයීමට පහත රූප සටහන යොදාගන්න.

- (i) ඉහත අභිප්‍රාප්ත ක්‍රමයේදී යොදාගන්නා ලද පරාගන ක්‍රමය නම් කරන්න.
ස්වපරාගනය (ලකුණු 04) ..
- (ii) ඉහත අභිප්‍රාප්ත ක්‍රමයේදී, පසු පරම්පරා ක්‍රමක්‍රමයෙන් මිටි වන්නේ ඇයි?
භ්‍යංගභිජනන අවිධානය (ලකුණු 04) ..
- (iii) මෙම අභිප්‍රාප්ත ක්‍රියාවලියේ ප්‍රධාන අරමුණ කුමක් ද?
නුමුණුම් පෙළක් ලබා ගැනීම (ලකුණු 04) ..
- (iv) “දෙමුහුම් (hybrid) දිරිය” අර්ථ දක්වන්න.
F₁ ජනිතයා දෙමාපියන් දෙදෙනාට, වඩා උසස් ලක්ෂණ පෙන්වීමයි (ලකුණු 06) ..

2. (A) දෘශ්‍ය ඝනත්වය, පසක වැදගත් භෞතික ලක්ෂණයන් ලෙස සැලකේ.

- (i) පාංශු දෘශ්‍ය ඝනත්වය (bulk density) යනු කුමක් ද?
පසේ (අවික්ෂිප්ත) ඒකක පරිමාවක වියළි බර
..... (ලකුණු 06) ..
- (ii) ගොවියෙකුට පසක දෘශ්‍ය ඝනත්වය පිළිබඳ දැනුමක් තිබීමේ ප්‍රධාන වාසි හතරක් පදනම් කරන්න.
(1) පසේ සම්බරතාවය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා ගත හැක
(2) මූල මණ්ඩල ව්‍යාප්තිය පිළිබඳ අදහසක් ලබා ගත හැක
(3) ජල අවශෝෂක ධාරිතාව පිළිබඳ අදහසක් ලබා ගත හැක
(4) බිම් සැකසීමට, සුදුසු උපකරණ තෝරා ගැනීමට, පුළුවන (ලකුණු 03x4) ..
- (iii) එක්තරා පසක දෘශ්‍ය ඝනත්වය මැනීම සඳහා සිදු කරනු ලැබූ පරීක්ෂණයකදී, ගැල්වනයිස් බටයක් යොදාගෙන පස් නියැදියක් ගෙන එය බඳුනක තබා නියත බරක් ලැබෙන තෙක් උදුනක වියළන ලදී.
පස් නියැදියේ හා බඳුනේ බර = 150 g
බඳුනේ බර = 100 g
පස් නියැදියේ පරිමාව = 5 cm³
පසෙහි දෘශ්‍ය ඝනත්වය ගණනය කරන්න.
දෘශ්‍ය ඝනත්වය $\frac{150-100}{5} \text{ g cm}^{-3}$
..... 50/5 = 10 g cm⁻³ (ලකුණු 04) ..

ලකුණු සහිත පිටුව බලන්න

AL/2018/08/S-II

- 3 -

(B) ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති බහු වාර්ෂික බේරුම් පිළිබඳ පර්යේෂණ ආයතන තුනක් එම පිහිටි ස්ථාන සමඟ සඳහන් කරන්න.

පර්යේෂණ ආයතනයේ නම	පිහිටි ස්ථානය	
(i) අපනයන කාණ්ඩකරණ පොල් පර්යේෂණ ආයතනය	මාතලේ	(ලකුණු 03x 2)
(ii) රබර් පර්යේෂණ ආයතනය	ලුණුවිල	(ලකුණු 03x 2)
(iii) කුරුඳු පර්යේෂණ ආයතනය	අඟල්වත්ත	
	කඩුරුපිටිය/පලොල්පිටිය	(ලකුණු 03x 2)

(C) බේරුම්ලත් වැළඳෙන රෝග සහ වේෂක උපකරණයන් එම රෝග ප්‍රචාරයට හේතු විය හැකි ය.

(i) උපකරණයකින්, රෝගයක් වෙන් කර දැක්වන්න.

..... උපකරණයකින්, රෝගයකින් තවත් රෝගයකට බේරුම්ගැනීම වැළැක්වීම.

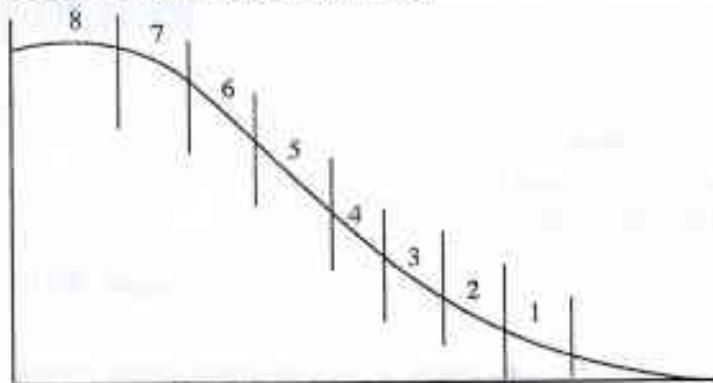
(ලකුණු 04)

(ii) පහත එක් එක් රෝග ව්‍යාධිකරණ ආකාරයට උදාහරණයක් ලෙස රෝගයක් සැඟිල්ලට ගන්න.

- (1) බීජ මගින් පැපොල් මුදු පුළුල් රෝගය හෝ නම්කරන ලද ඕනෑම වයිරස් රෝගයක්, අර්බස්ට් පත්වීම, අංශුමාරය හෝ වයිරස් රෝගය
- (2) පස මගින් සනාථ මැලේරියා, හිටුමැරීම, හේ කළමුල් රෝගය, රබර් පුළුල් රෝගය දියමලන් කෑම
- (3) වාතය මගින් හේ. බී.බී.බී., කොරි. මලකඩ, කපුටු, බැක්ටීරියා, අංශුමාරය යන රෝග

(ලකුණු 04x 3)

(D) පහත රූප සටහනෙන් හොඳින් හුම් වර්ගීකරණය දැක්වේ. ප්‍රශ්න අංක (i) සිට (iv) දක්වා පිළිතුරු සැපයීමට මෙම රූප සටහන යොදාගන්න.

ඉහත රූප සටහනෙන් දක්වා ඇති පහත හුම් පත්තිවල හුමයේ ස්වභාවය හා ව්‍යාප්තිය පිළිබඳව ප්‍රශ්න බේරුම්කරණයක් සැඟිල්ලට ගන්න.

අම් පත්ති	හුම් පත්ති	හුමයේ ස්වභාවය	සුදුසු බෝගය
(i) 1			කංකු, ඩී, කොකිල. (ලකුණු 03x 2)
(ii) 2			 (ලකුණු 03x 2)
(iii) 5			 (ලකුණු 03x 2)
(iv) 8			 (ලකුණු 03x 2)

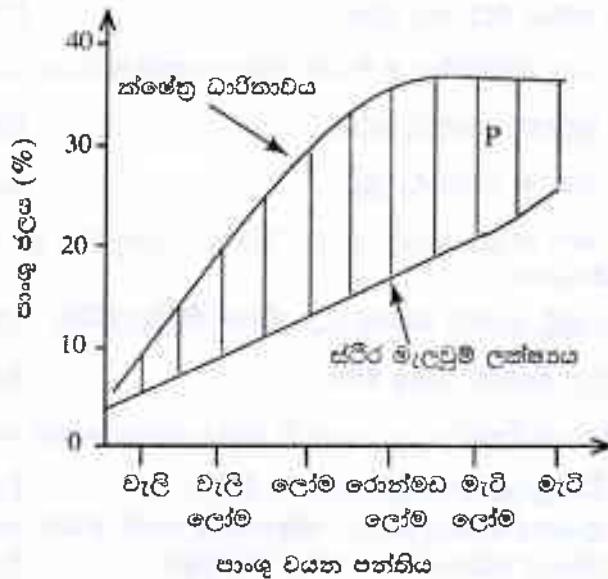
(E) ශාක හෝ වෛෂ්ණයක් අර්ථ දැක්වීමේදී යොදාගන්නා ප්‍රධාන ලක්ෂණ තුනක් සඳහන් කරන්න.

- (i) නිපදවන ස්ථානයෙන් බැහැර ස්ථානයක ක්‍රියාකාරීත්වය
- (ii) කාබනික සංයෝග වීම
- (iii) සනාථ පද්ධතිය මගින් සමන්විත.

(ලකුණු 04x 3)

[නියමිත පිටුව බලන්න]

(F) විවිධ පාංශු වයන පන්තීන්ගේ පාංශු ජල ප්‍රමාණය පහත ප්‍රස්තාරයේ දැක්වේ. ප්‍රශ්න අංක (i) හා (ii) ට පිළිතුරු සැපයීමට මෙම රූප සටහන යොදාගන්න.

(i) ඉහත ප්‍රස්තාරයේ P ප්‍රදේශයේ දක්නට ලැබෙන ජල ප්‍රමාණය නම් කරන්න.

ලබා ගත හැකි ජලය

(ලකුණු 04)

(ii) ඉහත ප්‍රශ්න අංක (i) හි නම් කළ ජලය වැඩිම ප්‍රමාණයක් සහිත පාංශු වයන පන්තිය නම් කරන්න.

රොන්මඩ ලෝම

(ලකුණු 04)

3. (A) ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය අංශයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ මහා පරිමාණ කිරි ගව ගොවිපොළ බැගින් නම් කරන්න.

(i) රාජ්‍ය අංශයේ මහා පරිමාණ කිරි ගව ගොවිපොළක් :

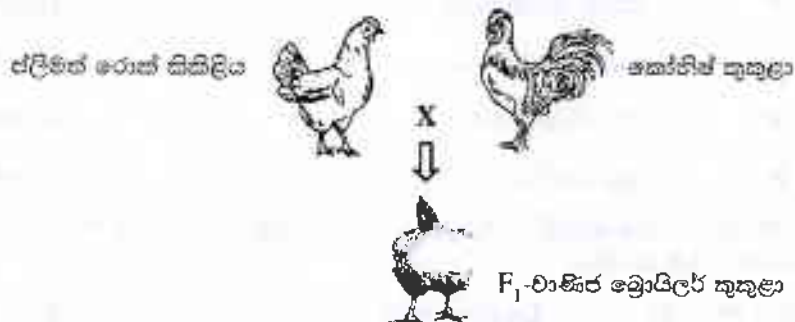
රිදියගම, බෝපත්තලාව, පොළොන්නරුව, ඩයගම, වැලිකන්ද (ලකුණු 04)

(ii) පෞද්ගලික අංශයේ මහා පරිමාණ කිරි ගව ගොවිපොළක් :

අඹේවෙල, නවසීලන්ත ගොවිපල

(ලකුණු 04)

(B) වාණිජ බ්‍රොයිලර් කුකුල් නිෂ්පාදනයේදී යොදාගන්නා අභිජනන ක්‍රමයක් පහත රූප සටහනෙහි දැක්වේ.

(i) ඉහත අභිජනන ක්‍රමය නම් කරන්න.

දෙමුහුම් අභිජනනය

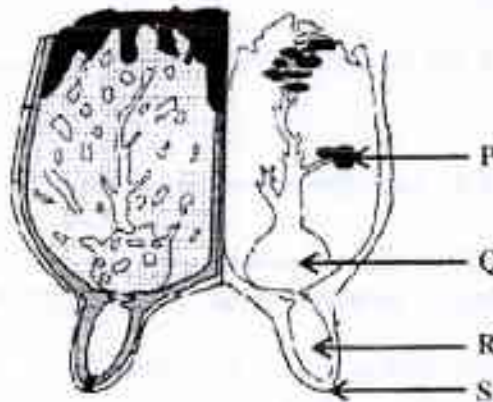
(ලකුණු 04)

(ii) F₁ පරම්පරාව, වාණිජ බ්‍රොයිලර් සතුන් ලෙස යොදාගැනීමේ ප්‍රධාන හේතුව ලියන්න.

දෙමුහුම් දිරිය, මව සතුන්ට වඩා ඉක්මන් වර්ධනය හා බර වැඩිවීම

(ලකුණු 04)

- (C) කුකුළු පාහාර සලාකවල ශක්ති පරිපූරක ලෙස යොදා ගත හැකි ආහාර ද්‍රව්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.
(i) බඩඉරිඟු , සහල් නිවුඩු, පුත්‍ර සහල්, තෙල් වර්ග (ලකුණු 04)
- (ii) ධාන්‍ය වර්ග, ධාන්‍ය අතුරු එල, අල වර්ග (ලකුණු 04)
- (D) හොඳ ගුණාත්මයෙන් යුත් තෘණ සපිලේප්වල ඇති ගති ලක්ෂණ දෙකක් ලැයිස්තු ගත කරන්න.
(i) ප්‍රසන්න ආවේණික සුවඳක් (පළතුරු සුවඳ) (ලකුණු 04)
- (ii) වර්ණය ලා, කොළ, වර්ණය, රත්වත්, දුඹුරු (ලකුණු 04)
- (E) බිජුලන කිකිළියන් රංචුවකින් (Layer flock) පිරිසිදු බිත්තර ලබාගැනීම සඳහා අවශ්‍ය වැදගත් කළමනාකරණ ක්‍රියා දෙකක් ලියන්න.
(i) අවශ්‍ය කරම් බිත්තර කුඩු කැබීම, බිත්තර කුඩු නිකර පිරිසිදු කිරීම, (ලකුණු 04)
- (ii) කෙටි කාලාන්තරවලින් බිත්තර එකතු කිරීම (ලකුණු 04)
- (F) රැක්කරීම සඳහා සුදුසු බිත්තර තේරීමේදී භාවිත කළ හැකි බාහිර ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.
(i) මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ විය යුතුයි. හැඩ දර්ශකය 74 % වීම (ලකුණු 04)
- (ii) බර 55 - 60 g , ඔවලාකාර හැඩය, කවචය ඒකාකාරව සනාථ තිබීම, කටුවේ පිපිරීම් (ලකුණු 04)
- (iii) නොතිබිය යුතු ය. වර්ණය වර්ගයට ආවේනික විය යුතුය (ලකුණු 04)
- (G) එළදෙනෙකුගේ ස්ථාන පද්ධතියේ අභ්‍යන්තර ව්‍යුහය පහත රූප සටහනෙන් දැක්වේ. ප්‍රශ්න අංක (i) සිට (iv) දක්වා පිළිතුරු සැපයීමට මෙම රූප සටහන යොදාගන්න.

ඉහත රූප සටහනෙහි P, Q, R හා S ලෙස දක්වා ඇති කොටස් නම් කරන්න.

- (i) P ගර්ථ බණ්ඩිකාව. (ලකුණු 03)
- (ii) Q ග්‍රන්ථි වරාසනය. (ලකුණු 03)
- (iii) R පුඩු වරාසනය. (ලකුණු 03)
- (iv) S පුඩු ඇලිය. (ලකුණු 03)
- (H) විවිධ රෝග කාරකයන් නිසා සතුන්ට රෝග වැළඳේ. පහත සඳහන් එක් එක් රෝගී තත්ත්වයන්ට හේතු වන රෝග කාරකය නම් කරන්න.
(i) ගවයන්ගේ කිරි උණ : Ca. දෘණතාවය. (ලකුණු 04)
- (ii) කුකුළන්ගේ කොක්සිඩියෝසිස් : අභ්‍යන්තර පරපෝෂිතයන්, ප්‍රොටෝසෝවා (අයිමේරියා) (ලකුණු 04)
- (iii) ගවයන්ගේ කුර හා මුඛ රෝගය : වයිරස් (ලකුණු 04)
- (iv) කුකුළන්ගේ ගම්බෝරෝ රෝගය : වයිරස් (ලකුණු 04)

(I) ඖෂධාංශ සාන්ද්‍රණය සම්බන්ධ කර ඇති පිට, පළතුරු හා එළවළු වල පසු අස්වනු හානි අවම කිරීම සඳහා දෙනු ලබන ප්‍රතිපත්ති සලකා බැලීම.

(i) සාන්ද්‍රණය ක්‍රියාකාරීත්වය මන්දගාමී වීම/ පාලනය වීම..... (ලකුණු 04)

(ii) එන්සයිම ක්‍රියාකාරීත්වය මන්දගාමී වීම/ පාලනය වීම..... (ලකුණු 04)

(J) ආහාර ඇසුරුම්කරණයේ ප්‍රධාන වාසි දෙකක් සඳහන් කරන්න.

(i) ආහාර ආරක්ෂාවීම (ගුණාත්මක ආරක්ෂා වේ)..... (ලකුණු 04)

(ii) භාවිතය පහසු වීම (පරිහරණය, සහසුය, ප්‍රවාහනය හා ගබඩා කිරීම සහසුය)..... (ලකුණු 04)

(K) 1980 අංක 26 දරණ ආහාර පනතේ, ආහාර ලේබල් කිරීමේ නියෝගය අනුව, ආහාර ලේබලයේ ප්‍රධාන කොටස (panel) සඳහන් කළ පුදු අනිවාර්ය කොටසුරු දෙකක් ලියන්න.

(i) ආහාරයේ වර්ගය (Generic name)..... (ලකුණු 04)

(ii) බර, පරිමාව..... (ලකුණු 04)

4. (A) බෝගයකට 5:10:10 යොදාගත් සහතිකයේ පොහොර මිශ්‍රණය බෙදීමට නිර්දේශිතව ඇත. ඉහත පොහොර මිශ්‍රණයෙන් 100 kg සැකසීමට අවශ්‍ය යුරියා, ඩ්‍රික්ව පුස්පොස්සේට් හා මිදුපෙර්මිනෝපොටෑෂ් ප්‍රමාණ ගණනය කරන්න.

(i) යුරියා (kg)

$$\frac{100}{46} \times 5 \text{ kg} = 10.9 \approx 11 \text{ kg} \rightarrow \frac{11}{50} \times 100 = 22 \text{ kg} \dots\dots (ලකුණු 06)$$

(ii) ඩ්‍රික්ව පුස්පොස්සේට් (kg)

$$\frac{100}{45} \times 10 \text{ kg} = 22.2 \approx 22 \text{ kg} \rightarrow \frac{22}{50} \times 100 = 44 \text{ kg} \dots\dots (ලකුණු 06)$$

(iii) මිදුපෙර්මිනෝපොටෑෂ් (kg)

$$\frac{100}{60} \times 10 \text{ kg} = 16.67 \approx 17 \text{ kg} \rightarrow \frac{17}{50} \times 100 = 34 \text{ kg} \dots\dots (ලකුණු 06)$$

(B) උදාහරණ බෝග හා කෘෂිකාර්මික ප්‍රචාරණයේදී වර්ධන ප්‍රචාරණය බහුලව යොදා ගනු ලැබේ. පහත දැක්වූ ඇඟි බෝග ප්‍රචාරණය සඳහා බහුලව යොදා ගනු ලබන ප්‍රචාරණ ව්‍යුහ සඳහන් කරන්න.

බෝගය	ප්‍රචාරණ ව්‍යුහ ආකාරය	
(i) සැනාස් (cannas)	රයිසෝම්	(ලකුණු 04)
(ii) පෙරළියා	ස්කන්ද ආකෘති	(ලකුණු 04)
(iii) පොරොත්	දළු කැබලි	(ලකුණු 04)
(iv) අඹ	බද්ධ කිරීමට ගන්නා රිසිලි/අංකුර/අතු කැබලි-අතු බැඳීමට	(ලකුණු 04)
(v) පොරොත්	මොරොසියන්	(ලකුණු 04)

(C) බීජ ප්‍රතිකාරය පිළිබඳ සඳහා වර්ධන බීජ ප්‍රතිකර්ම යොදනු ලැබේ. පහත එක් එක් බීජවල ප්‍රතිකාරය පිළිබඳ සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය බීජ ප්‍රතිකර්මය සඳහන් කරන්න.

බීජ වර්ගය	බීජ ප්‍රතිකාර ආකාරය	
(i) දඹල	බීජ ආවරණය කිරීම සහ ජලයේ පොතවීම	(ලකුණු 04)
(ii) වී	ජලයේ පොතවීම	(ලකුණු 04)
(iii) අඹ	බීජ ආවරණය කිරීම/ කැපීම	(ලකුණු 04)
(iv) කස්තූරි	බීජ ජලයේ පෙඳීම	(ලකුණු 04)

(D) බොහෝ ශ්‍රී ලාංකිකයෝ රතු එළුවලට ආදේශකයක් ලෙස ලොකු එළු යොදා ගනිති. එක්තරා වගා කන්නයකදී රතු එළු බෝග වගාව බරපතල ලෙස දිලීර රෝගයකින් හානි වූ නමුත්, ඉන් ලොකු එළු වගාවට බලපෑමක් නොවීය.

(i) ලොකු එළුවල සැපයුම් චක්‍රයට කුමක් සිදුවේ ද?

වෙනසක් සිදු නොවේ

(ලකුණු 04)

(ii) ලොකු එළුවල ඉල්ලුම් චක්‍රයට කුමක් සිදුවේ ද?

දැකුණට විකැන් වේ

(ලකුණු 04)

(iii) ලොකු එළුවල සමතුලිත මිලට කුමක් සිදුවේ ද?

වැඩිවේ

(ලකුණු 04)

(E) එක්තරා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක යෙදවුම් හා ඊට අනුරූප නිමැයුම් පහත දී ඇත.

යෙදවුම් ඒකක ප්‍රමාණය	1	2	3	4	5
නිමැයුම් ඒකක ප්‍රමාණය	20	50	90	120	140

(i) යෙදවුම් ඒකක 4 ක් භාවිත කරන විට සාමාන්‍ය නිෂ්පාදනය කොපමණ ද?

$$\frac{120}{4} = 30$$

(ලකුණු 06)

(ii) යෙදවුම් ඒකක 4 සහ 5 අතර ප්‍රමාණයක් භාවිත කරන විට ආන්තික නිෂ්පාදනය කොපමණ ද?

$$\frac{140-120}{5-4} = 20$$

(ලකුණු 06)

(iii) දර්ශීය නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක දී, ආන්තික නිෂ්පාදනය ගුණය වන විට, මුළු නිෂ්පාදනයට කුමක් සිදුවේ ද?

උපරිම වේ

(ලකුණු 06)

(F) හරිත විප්ලවය තුළින් ශ්‍රී ලංකාවේ කෘෂිකර්මයට ධනාත්මක හා සෘණාත්මක බලපෑම් ලැබී ඇත.

(i) හරිත විප්ලවයේ ධනාත්මක බලපෑම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

(1) ඒකක භූමියකින් ලබාගත හැකි අස්වැන්න වැඩිවීම

(2) වැඩි අස්වැනු ලබාදෙන භෝග ප්‍රභේද බිහිවීම (ලකුණු 04 x 02)

සහලීන් ස්වයංපෝෂිතවලට ලක්වීම, යෙදවුම් සඳහා නව වෙළඳපොළ බිහිවීම

(ii) හරිත විප්ලවයේ සෘණාත්මක බලපෑම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

(1) පළිබෝධනාශක භාවිතය නිසා පරිසරය දූෂණය වීම

(2) දේශීය ප්‍රභේද ජාන කිටුවෙන් ඉවත්වීම (ලකුණු 04 x 02)

භූමි භායනය

පෞර්ව විවිධත්වය අඩුවීම

බාහිර යෙදවුම් නොමැතිව වගා කිරීමට නොහැකි වීම

පළිබෝධ වසංගත තත්වයෙන් පැතිරීම

ප්‍රතිරෝධී කෘමි මාදිලි ඇතිවීම

ආන්තික ගොවීන්ට ප්‍රතිලාභ අත්නොවීම

5. (i) ශ්‍රී ලංකාවේ පහතරට, ආරක්ෂිත ශාක ගෘහ තුළ පරිසර සාධක පාලනය කිරීම සඳහා වඩාත් බහුලව යොදාගනු ලබන ශිල්පීය ක්‍රම විස්තර කරන්න.

ආරක්ෂිත ශාක ගෘහ

වායුව හා පාංශු යන පරිසර සාධක 02ම හෝගයට උචිත වන අයුරින් කෘත්‍රීමව පාලනය කිරීම සඳහා යොදාගන්නා ගෘහ ආරක්ෂිත ගෘහ ලෙස හඳුන්වයි.

පහතරට ආරක්ෂිත ශාක ගෘහ තුළ පරිසර සාධක පාලනය කිරීම සඳහා යොදාගනු ලබන ශිල්පීය ක්‍රම

1. ප්‍රචාරක ව්‍යුහ තුළ රත්වූ වාතය ඉවත් කිරීමට හා සිසිල් වාතය ඇතුළත් කිරීමට පිටතරු පංකා සවිකිරීම.
උදා:- හරිතාගාර, පොලිතින් උමං
2. උණුසුම් තාපය පිටවීම සඳහා ව්‍යුහයේ වහලයේ සිදුරු හෝ කවුළු තැබීම.
3. ප්‍රචාරක ව්‍යුහය වටා පොලිතින් හෝ විදුරු වෙනුවට කෘමි දැල් යෙදීම තුළින් උෂ්ණත්වය පාලනය කිරීම.
4. කියත් දැති ආකාරයේ වහලක් සකස් කිරීම මගින් උණුසුම් වාතය පිටවීම තුළින් උෂ්ණත්වය පාලනය කිරීම.
5. ප්‍රචාරක ව්‍යුහය තුළ වහලයට ඇති උස වැඩිකිරීම තුළින් උෂ්ණත්වය පාලනය කිරීම.
6. උෂ්ණත්ව සංවේදී ව්‍යුහ සවිකර අධික ලෙස උෂ්ණත්වය ඉහළ යනවිට එය හඳුනාගෙන විද්‍යුත් පණිවිඩ මගින් අභ්‍යන්තර කුටීරය පුරා ජලවාෂ්ප මිදුමක් ලෙස විසුරුවා හැරීම (Misting).
7. තාප සුසංහක (Cooling pads) යෙදීම තුළින් උෂ්ණත්වය පාලනය
8. ශාක ගෘහ තුළ අලෝක නිවුරනාව අඩුකිරීම සඳහා සෙවන දැල් භාවිතය.
උදා :- ඇන්තුරියම් හා ඕකිඩි වගාවේදී
9. ශාක ගෘහ තුළ ආර්ද්‍රතාව වැඩිකිරීම සඳහා මිදුමක් ලෙස ජලවාෂ්ප විසිරුවා හැරීම
10. ශාක ගෘහ වටා කෘමි දැල්, පොලිතින් ආදිය යෙදීම හේතුවෙන් සුළඟේ වේගය පාලනය වීම.

හැඳින්වීම

ලකුණු 08

ශිල්පීය ක්‍රම 7ක් නම් කිරීම ලකුණු (02 x 7)

ලකුණු 14

ශිල්පීය ක්‍රම 7ක් විස්තර කිරීම ලකුණු (04 x 7)

ලකුණු 28

- (ii) රෝගී ගොවිපොළ සතුන්ගේ පොදු රෝග ලක්ෂණ සඳහන් කරන්න. සත්ත්ව ගොවිපොළක රෝග පාලනය සඳහා ගත හැකි පූර්වෝපායයන් කවරේ ද?

සත්ත්ව රෝගයන්

සත්ත්වයකුගේ සාමාන්‍ය ශරීර සෞඛ්‍යයේ සිදුවන වෙනස් වීමක් සත්ත්ව රෝගයක් ලෙස හැඳින්වේ.

පොදු ලක්ෂණ

1. කරමල, පිහාටු, ඇස්වල දීප්තිමත් බව අඩු වීම
2. ආහාර රුචිය අඩු වීම නිසා ආහාර ආශ්‍රිතව අඩු වීම
3. මළ ද්‍රව්‍යවල හා මුත්‍රාවල සිදුවන වෙනස්කම්
උදා : දියර ගතියෙන් මළ පහ කිරීම හා මළ ද්‍රව්‍යවල වර්ණය වෙනස් කිරීම
4. දේහාවරණයේ ඇතිවන වෙනස්කම්
උදා : අවුල් වූ පිහාටු , අවුල් වූ රෝම
5. නිෂ්පාදනයේ සිදුවන වෙනස්කම්
උදා : නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය අඩු වීම
6. අසාමාන්‍ය වර්ශාවන් දැක්වීම
උදා : ක්‍රියාශීලීබව අඩු වීම, නිද්‍රාශීලී බව, ඇවිදීමේ වෙනස්කම් පෙන්වීම, රංචුවෙන් වෙනස් වී සිටීම
7. ශරීර උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම
8. නාඩි වේගය වෙනස් වීම
9. ශ්වසන වේගය වෙනස් වීම

රෝග පාලනය සඳහා යොදා ගත හැකි පූර්ව උපායන්

1. රටකුළට රෝග ඒම වැළැක්වීම සඳහා නිරෝධායන ක්‍රම අනුගමනය කිරීම
2. රෝග ප්‍රතිරෝධී සතුන් අභිජනනය කොට හඳුන්වා දීම
3. සමතුලිත ආහාර ලබා දීම මගින් මනා පෝෂණයකින් රෝග ප්‍රතිරෝධීතාව ඇති කිරීම
4. නිතර නිතර සතුන් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම හා රෝගී සතුන් රැලෙන් ඉවත් කිරීම
5. රෝගවලට එන්නත්කිරීමේ (ප්‍රතිශක්තිකරණ) වැඩපිළිවෙල ක්‍රියාත්මක කිරීම
6. ගොවිපොළ සනීපාරක්ෂණ ක්‍රියා පටන්වා ගැනීම

7. ගොවිපොළ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම නිසි ලෙස කළමනාකරණය කිරීම
8. රෝගී සතුන්ට නිසි කළට ප්‍රතිකාර කිරීම
9. පිටතින් ගොවිපළට සතුන් ඇතුල් කිරීමේ දී පරීක්ෂාවට ලක් කිරීමෙන් අනතුරුව සතුන් ඇතුළත් කිරීම
10. රටතුළ වෙනත් ප්‍රදේශයක යම් සත්ව රෝගයක් වසංගත තත්වයකට පත් වී ඇත්නම් එම ප්‍රදේශ නම් කිරීම හා මහජනතාව දැනුවත් කිරීම
11. එම ප්‍රදේශවල සිට සතුන් සත්ව නිෂ්පාදන අනෙකුත් ප්‍රදේශවලට ගෙන ඒම වැළැක් වීම
12. රෝග වාහකයින් පාලනය කිරීම උදා : කිනිකුල්ලන්, මැක්කන්
13. ගොවිපොළ වටා ආරක්ෂක වැටක් ස්ථාපනය කිරීම
14. වෙනත් ගොවිපළවලින් උපකරණ වැනි දෑ ගෙන ඒමෙන් වැළකීම
15. ගොවිපළට වෙනත් ගොවිපළවලින් භාණ්ඩ හා සතුන් රැගෙනඒම සීමාකිරීම
16. ගොවිපළ තුළට පැමිණෙන පුද්ගලයන් හා වාහන පිරිසිදු කිරීමේ ක්‍රියාවකින් තොරව ඇතුළට නොගැනීම.
17. සතුන් පාලනයේදී වයස අඩු සතුන් කෙරෙහි පළමු අවදානය යොමු කිරීම

	හැඳින්වීම	ලකුණු 08
	පොදු ලක්ෂණ 6ක් සඳහා ලකුණු (02 x 6)	ලකුණු 12
	දුර්ව උපායන් 10ක් සඳහා ලකුණු (03 x 10)	ලකුණු 30

- (iii) ආහාර බෝගවල පසු අස්වනු හානිය පාලනය සඳහා උචිත අස්වනු නෙලන ක්‍රම හා අප්‍රමාදව පසු සස්වනු ප්‍රතිකාර කිරීමේ වැදගත්කම, උදාහරණ සඳහන් කරමින් පැහැදිලි කරන්න.

පසු අස්වනු හානිය

කෘෂි බෝගවල අස්වනු නෙලීමේ සිට පරිභෝජනය තෙක් විවිධ අවස්ථාවලදී අස්වැන්නට සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක හා ගුණාත්මක හානිය

අස්වනු නෙලීම

1. අස්වනු නෙලීම සඳහා උචිත උපකරණ භාවිතය
අස්වනුවල කැලීම් පොඩිවීම් වැනි යාන්ත්‍රික හානි වළක්වා ගැනීම
උදා:- නිවැරදි උපකරණ භාවිතය සඳහා සුදුසු උදාහරණයක්
2. අස්වනු අතින් නෙලීම
මෙමගින් හානිවීම්වලින් තොර උසස් ගුණාත්මයෙන් යුත් අස්වනු ලබාගත හැක. නිවැරදි පරිණත අවස්ථාව තෝරාගත හැක. උදා:- සුදුසු උදාහරණයක්
3. යන්ත්‍ර භාවිතය
මහා පරිමාණ වගාවන්හි අස්වනු පහසුවෙන්, කෙටිකාලයක් තුළදී නෙලාගත හැක. උදා:- සංයුක්ත අස්වනු නෙලන යන්ත්‍ර මගින් වී අස්වනු නෙලීම

පසු අස්වනු ප්‍රතිකාර

1. අස්වනු පිරිසිදු කිරීම
 - * අස්වනුවල ඇති අපද්‍රව්‍ය ඉවත් වේ
 - * ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගෙන් සිදුවන හානි අඩුවේ.
2. අස්වනු ශ්‍රේණිගත කිරීම
 - * කැලීම් පොඩිවීම්වලින් වන හානි වළකී
 - * රෝග හා පළිබෝධ හානි වළකී.
 - * අස්වනු ඉඳීම පාලනය කර ගත හැකිය.
 - * ඒකාකාරී නිශ්පාදනයක් ලබා ගත හැකිය
3. අස්වනුවල උෂ්ණත්වය පාලනය කිරීම (සිසිල් ජලයෙන් සේදීම හෝ මද වේලාවක් ගිල්වා තැබීම)
 - * උත්ස්වේදනය පාලනය කළ හැකිය
 - * කෞතුකයේ දී අස්වනුවලට ඇතිවන උණුසුම් විඩාව වලකී. උදා : කෙසෙල්

හැඳින්වීම ලකුණු		08
අස්වනු නෙලන ක්‍රම 2 නම් කිරීම	(ලකුණු 03 x 2)	06
අස්වනු නෙලන ක්‍රම 2 පැහැදිලි කිරීම	(ලකුණු 03 x 2)	06
අස්වනු නෙලන උදාහරණ 3	(ලකුණු 03 x 3)	09
පසුඅස්වනු ප්‍රතිකාර 3 නම් කිරීම	(ලකුණු 02 x 3)	06
පසුඅස්වනු ප්‍රතිකාර 3 පැහැදිලි කිරීම	(ලකුණු 03 x 3)	09
පසුඅස්වනු ප්‍රතිකාර උදාහරණ 3	(ලකුණු 02 x 3)	06
		<u>50</u>

6. (i) අනෙකුත් වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රමවලට සාපේක්ෂව, අතු බැඳීමේ වාසි සඳහන් කර අතු බැඳීමේදී මුල් හටගැනීමේ කායික විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරන්න.

අතුබැඳීම

ශාක අතු මව් ශාකයට සම්බන්ධව තිබියදීම ඒවායේ මුල් ඇඳීම උත්තේජනය කර නව ශාක බවට වර්ධනය කරගැනීම අතුබැඳීමයි.

අතු බැඳීමේ වාසි

1. බද්ධ කිරීම, පටක රෝපණය වැනි වර්ධක ප්‍රචාර ක්‍රමවලට සාපේක්ෂව සරල තාක්ෂණයක් භාවිතා වන නිසා අතු බැඳීම ඕනෑම පුද්ගලයෙකුට පහසුවෙන් සිදුකළ හැකිය.
2. බද්ධ කිරීම, පටක රෝපණය වැනි ක්‍රමවලට සාපේක්ෂව මේ සඳහා විශේෂ උපකරණ අවශ්‍ය නොවීම.
3. අනෙකුත් වර්ධක ප්‍රචාරණ ක්‍රමවලට සාපේක්ෂව ඉක්මණින් එල ලබාගත හැකිවීම.
4. සාපේක්ෂව විශාල ශාක කෙටි කාලයකින් ලබාගත හැකිය.
5. මව් ශාක මගින් දුහිත ශාකවලටද ජලය හා ආහාර ලබාදේ.
6. මුල් ඇද්දවීම අපහසු ශාකවලට භාවිතා කළ හැකි වීම.

අතුබැඳීමේදී මුල් හටගැනීමේ කායික විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය

* අතුබැඳීමේදී කැම්බියම තෙත් පොත්ත ඉවත් කිරීම නිසා පත්‍රවල නිපදවෙන ආහාර ප්ලොයම් හරහා පරිසංක්‍රමණයට බාධාවීමෙන් කැපුමට ඉහළින් එක්රැස් වේ. එමඟින් C/N අනුපාතය ඉහළ යාමෙන් කැපුම් අසල මුල්ඇඳීම උත්තේජනය වේ.

හැඳින්වීම ලකුණු 06

වාසි 5ක් සඳහා ලකුණු 06 බැගින් (06 x 5) ලකුණු 30

කායික විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලිය කරුණු 2ක් සඳහා ලකුණු 07 බැගින් (07 x 2) ලකුණු 14

(ii) කිරි ගොවියන් විසින් යොදාගනු ලබන විවිධ කිරි දෙවීමේ ක්‍රම පැහැදිලි කරන්න.

කිරි දෙවීම යනු - පුඩු වරාසනයේ ඇති කිරි පුඩු ඇලිය හරහා පිටතට ගැනීම

කිරි දෙවීමේ ක්‍රම

ප්‍රධාන ආකාර 02 කි.

1. අතින් කිරි දෙවීම
2. යන්ත්‍ර මගින් කිරිදෙවීම

1. අතින් කිරි දෙවීම

ප්‍රධාන ආකාර 03 කි.

1. සම්පූර්ණ අත් ක්‍රමය (Full hand method)

මුළු අත්ල හා ඇගිලි භාවිත කරමින් කිරි දෙවා ගනී.

2. සිරීමේ ක්‍රමය (Stripping)

මහපට ඇගිල්ල හා දඹර ඇගිල්ල භාවිත කරමින් තනපුඩුව ඉහළ සිට පහළට සුරයි. බුරුල්ලේ අවසන් කිරි ප්‍රමාණය ලබා ගැනීමට මෙම ක්‍රමය භාවිත කරයි.

3. මහපට ඇගිලි ක්‍රමය (Knuckling)

මහපට ගිල්ල නවා පුඩුව මත තබා අතින් ඇගිලි දඹර ඇගිල්ලේ සිට සුළගිල්ල දක්වා පිළිවෙලින් තදකර කිරි දෙවීම කරයි.

2. යන්ත්‍ර මගින් කිරිදෙවීම

රික්තක පීඩනයක් මගින් කිරි ඉවතට ගනී. තනි තනිව යොදා ගත හැකි තල්ලු කරගෙන යා හැකි කිරිදොවන යන්ත්‍ර හෝ දෙනුන් රාශියකගේ එකවර කිරි දෙවිය හැකි සමූහ කිරි දෙවීමේ යන්ත්‍ර භාවිත කර හැකිය.

හැඳින්වීම ලකුණු 05

ප්‍රධාන ආකාර 2 නම් කිරීමට (03 x 2) ලකුණු 06

අතින් දෙවීමේ ආකාර 3 නම් කිරීම (02 x 3) ලකුණු 06

අතින් දෙවීමේ ආකාර 3 රූප සටහන් සඳහා (04 x 3) ලකුණු 12

අතින් දෙවීමේ ආකාර 3 විස්තර කිරීම (04 x 3) ලකුණු 12

යාන්ත්‍රික කිරි දෙවීම විස්තර කිරීම ලකුණු 09

50

- (iii) ආහාර පරිරක්ෂණය සඳහා උෂ්ණත්වය නියාමනය කිරීමේ විවිධ යොදාගැනීම් උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න.

ආහාර පරිරක්ෂණය

ආහාරවල පෝෂණ ගුණය, වයනය, රසය හා පෙනුම ආදී ගුණාත්මක ලක්ෂණ හැකි තාක් නොවෙනස්ව පවත්වා ගනිමින් නරක් වීමට බලපාන සාධක කෘතීමව පාලනය කරගනිමින් නාස්තිය වළකා ආහාර කල්තබා ගැනීමේ හා හැසිරවීමේ ක්‍රියාවලිය ආහාර පරිරක්ෂණයයි.

ආහාර පරිරක්ෂණය සඳහා උෂ්ණත්ව නියාමනයේ විවිධ යොදා ගැනීම්

1. ජීවාණුහරණය

ආහාර නරක්වීමට හේතුවන සියළුම ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් හා රෝගකාරක (ව්‍යාධිජනක) ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් හා ඕජානු විනාශ වේ.

121 °C උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 15-20 කාලයක් ආහාරය රත්කරනු ලැබේ.

උදා : කල්කිරි

2. පැස්ටරීකරණය

රෝගකාරක ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් බොහෝමයක් විනාශ වේ. නරක් වීමට හේතුවන ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් යම් ප්‍රමාණයක් ඉතිරි වේ.

පැස්ටරීකරණයේ ප්‍රධාන ක්‍රම

(i). අඩු උෂ්ණත්ව දිගු කාල ක්‍රමය (LTLT)

මෙම ක්‍රමයේ දී 63 °C උෂ්ණත්වයේ මිනිත්තු 30 ක් තබයි. ඉන්පසු 10

°C උෂ්ණත්වය දක්වා සිසිල් කර ශිතකරණය තුළ ගබඩා කරයි.

උදා : පළතුරු යුෂ, දියර කිරි

(ii). වැඩි උෂ්ණත්ව කෙටි කාල ක්‍රමය (HTST)

ආහාර 72 °C උෂ්ණත්වයේ තත්පර 15 ක් තබයි. ඉන්පසු 10 °C

උෂ්ණත්වය දක්වා සිසිල් කර ශිතකරණය තුළ ගබඩා කරයි

උදා : පළතුරු යුෂ, දියර කිරි

(iii). උපරිතාප උෂ්ණත්වය (UHT)

ආහාරය 140° - 150° C අතර උෂ්ණත්වයේ තත්පර කීපයක් තබයි.

උදා:- ද්‍රව කිරි

3. බලාත්විකරණය (සුබිරිකරණය)

මෙමගින් ජීව පටකවල එන්සයිම ක්‍රියාව නවතා දමයි. ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් යම් ප්‍රමාණයකට විනාශ විය හැක.

උදා : එළවළු හා පළතුරු වියළීම හා ටින් කිරීම, අධි ශීත කිරීම ආදියට පෙර බලාත්විකරණය කිරීම

4. අඩු උෂ්ණත්වය යෙදීම

(i). ශීත කිරීම ආකාර 2 කි.

ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය අඩාල වේ. එන්සයිම ක්‍රියාව අඩාලවේ.

- Cooling ($7^{\circ}\text{C} - 10^{\circ}\text{C}$)
- Refrigeration ($0^{\circ}\text{C} - 4^{\circ}\text{C}$)

උදා : එළවළු, පළතුරු දින කීපයක් තබා ගත හැකිය

(ii). අධි ශීතකිරීම

ක්ෂුද්‍ර ජීවී ක්‍රියා සම්පූර්ණයෙන් නවතී. ආහාරය -18°C ට පත් කිරීමෙන් ආහාරය කල්තබා ගනී.

උදා : මස්, මාළු

හැඳින්වීම	ලකුණු 10
යොදාගැනීම් 4ක් නම් කිරීම (02 x 4)	ලකුණු 08
යොදාගැනීම් 4ක් විස්තර කිරීම (05 x 4)	ලකුණු 20
උදාහරණ ඉදිරිපත් කිරීම (03 x 4)	ලකුණු 12
	<u>50</u>

7. (i) දේශීය තත්ත්ව යටතේ ගවයන්ගේ ස්වභාවික සංවාසයට සාපේක්ෂව කෘත්‍රීම සිංචනයේ ඇති වාසි හා අවාසි විස්තර කරන්න.

කෘත්‍රීම සිංචනය යනු

උසස් ආර ලක්ෂණ සහිත පුං ගවයෙකුගෙන් ලබා ගත් ශුක්‍රාණු උපකරණ භාවිත කර මද ලක්ෂණ පෙන්වන එළදෙනකුගේ යෝනි මාර්ගය තුළ තැන්පත් කිරීම.

කෘත්‍රීම සිංචනයේ වාසි

1. දේශීයව නොමැති උසස් ආර ලක්ෂණ සහිත සතුන්ගේ ශුක්‍රාණු අභිජනනයට යොදා ගත හැකිය.
2. සතුන්ගේ ශුක්‍රාණු විදේශ රටවලින් වුවද ගෙන්විය හැකිය
3. පුං ගවයෙකුගේ මරණයෙන් පසුව වුවද ඔවුන්ගේ ශුක්‍රාණු සිංචනය සඳහා යොදා ගත හැකිය
4. එක් විසර්ජනයකින් ලබා ගන්නා ශුක්‍රාණුවලින් දෙනුත් කිහිප දෙනෙකු සිංචනය කළ හැකිය
5. පුං ගවයන් නඩත්තුවට යන වියදමක් නැත
6. ලිංගික රෝග පැතිරීම අවම වේ
7. ගොවිපොළ පාලන කටයුතු විධිමත් වේ
8. ශරීර ප්‍රමාණය වෙනස් සතුන් අතර වුව ද අභිජනනය සිදුකළ හැකිය
9. කායික දුර්වලතාවයන් සහිත පිරිමි සතුන්ගේ වුවද ස්වයං ලබා ගත හැකිය

කෘත්‍රීම සිංචනයේ අවාසි

1. නිසි අභිජනන වැඩපිළිවෙලක් නොමැතිව කෘතිම සිංචනය සඳහා පුං සතුන් තේරීම හේතුවෙන් නුසුදුසු ආර ලක්ෂණ සහිත සතුන් ඇතිවිය හැකිය
2. මේ සඳහා අවශ්‍ය පුහුණු කාර්මික ශිල්පීන් හිඟ වීම
3. භාවිත කරන උපකරණ ජීවාණුහරණය කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් නොමැති වීම
4. දෙනුන්ගේ මදය නිසි ලෙස හඳුනා ගැනීම අපහසු වීම
5. අවශ්‍ය අවස්ථාවල ගොවීන්ට අවශ්‍ය ශුක්‍රාණු ලබා ගැනීම අපහසු වීම
6. ශිතකරණ පහසුකම් නිසිලෙස නොමැති වීමෙන් සිංචනය කරන අවස්ථාව වන විට ශුක්‍රාණුවල ගුණාත්මය අඩු වීම
7. ගොවීන්ට අවශ්‍ය පහසුකම් අඩු බැවින් නිසිකලට තාක්ෂණික ශිල්පීන් ගෙන්වා ගැනීමට නොහැකි වීම
8. කෘතිම සිංචනයෙන් පිරිමි පැටව් වැඩිපුර ලැබේ යැයි ගොවීන් විශ්වාස කිරීම

හැඳින්වීමට ලකුණු 10

වාසි 5ක් නම් කිරීම (01 x 5) ලකුණු 05

වාසි 5ක් විස්තර කිරීම (03 x 5) ලකුණු 15

අවාසි 5ක් නම් කිරීම (01 x 5) ලකුණු 05

අවාසි 5ක් විස්තර කිරීම (03 x 5) ලකුණු 15

50

(ii) ශ්‍රී ලංකාවේ සහල්වල ඉල්ලුමට හා සැපයුමට බලපාන සාධක විස්තර කරන්න.

සහල් ඉල්ලුම

ඒ ඒ මිල ගණන් යටතේ පාරිභෝගිකයින්ට සහල් මිල දී ගැනීමට ඇති හැකියාව.

සහල් සැපයුම

එක්තරා කාල සීමාවක් තුළ යම් මිලකට විකිණීම සඳහා නිෂ්පාදකයන් විසින් වෙළඳපොළට ඉදිරිපත් කර ඇති සහල් ප්‍රමාණය

සහල් ඉල්ලුමට බලපාන සාධක

1. සහල්වල මිල
සහල්වල මිල ඉහළ යන විට සහල් සඳහා ඇති ඉල්ලුම අඩු වේ.
2. ආදේශක භාණ්ඩවල මිල
ආදේශ භාණ්ඩවල මිල ඉහළ යන විට අදාළ භාණ්ඩයේ ඉල්ලුම වැඩි වේ
උදා : කිරිඟු පිටි මිල ඉහළ යන විට සහල් සඳහා ඉල්ලුම වැඩි වේ.
3. පාරිභෝගිකයාගේ ආදායම
සහල් සාමාන්‍ය භාණ්ඩයක් ලෙස සැලකූ විට පාරිභෝගිකයාගේ ආදායම ඉහළ යන විට සහල්වලට ඇති ඉල්ලුම වැඩි වේ.
4. පාරිභෝගික රුචිකත්වය
සහල් සඳහා පාරිභෝගිකයන්ගේ කැමැත්ත හා රුචිකත්වය ඉහළ යන විට ඒ සඳහා ඉල්ලුමද වැඩි වේ.
උදා : කිරිඟු පිටිවලට සාපේක්ෂව සහල් සඳහා පාරිභෝගිකයින්ගේ රුචිය වැඩිනම් සහල්වලට ඇති ඉල්ලුම ඉහළ යයි.
5. පාරිභෝගිකයින්ගේ ප්‍රමාණය
ශ්‍රී ලංකාවේ පසුගිය දශක කිහිපය තුළ ජනගහනය හා ඊට අනුගාමිව සහල් පරිබෝජනය කරන අයගේ ප්‍රමාණය ද ඉහළ ගිය අතර ඊට සමානුපාතිකව සහල් සඳහා ඇති ඉල්ලුම ද ඉහළ ගියේය.
6. අගය එකතු කළ හෝ සකසන ලද ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම
උදා : සහල් පිටි ආශ්‍රීත කෑම (හෙළ බොජුන් වැනි) වෙළඳපොළ හරහා සමාජ ගත වීම, දෙවැනි බැත වැනි නූඩල්ස් නිෂ්පාදන, මේවා නිෂ්පාදනය ඉහළ යාමෙන් සහල් සඳහා ඉල්ලුම ද ඉහළ යයි.
07. පාරිභෝජන රටාවන් හි සිදුවන වෙනස්කම්
රටක් ආර්ථිකව සංවර්ධනය වන විට පිෂ්ඨමය ආහාරවලින් ප්‍රෝටීනමය ආහාර කරා පාරිභෝගිකයින් නැඹුරු වීම. එවන් තත්ත්වයක් තුළ සහල් සඳහා ඉල්ලුම් අඩු විය හැකිය.

08. රටෙහි පවතින ඇතැම් අවස්ථා

උදා : උත්සව, දන්සැල් ආදිය

මෙවන් අවස්ථාවන්හිදී සහල් සඳහා ඉල්ලුම ඉහළ යා හැකිය.

සහල් සැපයුමට බලපාන සාධක

01. සහල්වල මිල

මිල ඉහළ යන විට සැපයුම වැඩි වේ. ඇතැම් විට පසුගිය වසරේ/ කන්නයේ මිල ඉහළ/ පහළ යෑම අනුව සැපයුම ඉහළ/ පහළ යා හැකිය.

02. නිෂ්පාදන සාධක, නිෂ්පාදන සාධකවල (ශ්‍රමය/ යෙදවුම්) මිල ඉහළ යාම සහල් සැපයුමට සෘණ ලෙස බලපායි.

03. නිෂ්පාදන තාක්ෂණය හා නව යෙදවුම්

තාක්ෂණය හා නව යෙදවුම් භාවිතය ඉහළ යාම ධනාත්මක ලෙස සහල් සැපයුමට බලපායි. නව දියුණු කළ වි ප්‍රභේද භාවිතය, අස්වනු නෙලන යන්ත්‍ර ප්‍රචලිත වීම

04. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති හා සහනාධාර

උදා : වාරිමාර්ග යෝජනා ක්‍රම, පොහොර සහනාධාර ආදිය ශ්‍රී ලංකාවේ සහල් සැපයුම වැඩි කිරීමට දායක වී ඇත.

05. දේශගුණික/ කාලගුණික තත්ව

වගා කන්නවල දී හිතකර දේශගුණික තත්වයන් තිබීම සහල් සැපයුමට බලපායි.

උදා : පසුගිය වසර කීපය තුළ වියළි කලාපයට ප්‍රමාණවත් වර්ෂාවක් නොලැබීම නිසා දේශීය සහල් සැපයුම විශාල ලෙස අඩුවිය.

06. සහල් නිෂ්පාදකයන් සංඛ්‍යාව

සහල් නිෂ්පාදකයන් සංඛ්‍යාව ඉහළ යන විට සමස්ත සහල් සැපයුමද ඉහළ යයි.

07. අලෙවිකරණ හා ප්‍රවාහන පහසුකම්

ශ්‍රී ලංකාවේ සහල් වෙළඳපොලෙහි ප්‍රධාන ගැටලුවක් වන්නේ යල සහ මහ කන්න අවසානයේ ගොවීන්ට තමන්ගේ වී නිෂ්පාදනය සාධාරණ මිලකට විකුණාගත නොහැකි වීමයි. මෙවැනි තත්වයන් ඊලඟ කන්නයේ සැපයුමට සෘණ ලෙස බල පෑ හැකිය.

ඉල්ලුම හැඳින්වීමට ලකුණු 05

සැපයුම හැඳින්වීමට ලකුණු 05

ඉල්ලුමට බලපාන සාධක 4 නම් කිරීම (02 x 4) ලකුණු 08

ඉල්ලුමට බලපාන සාධක 4 විස්තර කිරීම (03 x 4) ලකුණු 12

සැපයුමට බලපාන සාධක 4 නම් කිරීම (02 x 4) ලකුණු 08

සැපයුමට බලපාන සාධක 4 විස්තර කිරීම (03 x 4) ලකුණු 12

50

- (iii) ඉවැඩ් හරිතාගාර ආචරණය (Enhanced green house effect) යනු කුමක් ද? ඉවැඩ් හරිතාගාර ආචරණයට හේතු පැහැදිලි කරන්න.

ඉවැඩ් හරිතාගාර ආචරණය

ස්වාභාවික පරිසරයට එක්වන හරිතාගාර වායුවලට අමතරව මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් ගෙන නිකුත් වන හරිතාගාර වායු නිසා ගෝලීය උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑමේ ක්‍රියාවලිය ඉවැඩ් හරිතාගාර ආචරණය ලෙස හැඳින්වේ.

ඉවැඩ් හරිතාගාර ආචරණයට හේතු

1. ඉන්ධන දහනය - මෝටර් රථ, යන්ත්‍ර සූත්‍ර ක්‍රියාත්මක කිරීමට යොදන ප්‍රෙටල්, ඩීසල්, ගල්අඟුරු, ස්වාභාවික වායු ආදිය දහනයේදී CO_2 , N_2O වැනි හරිතාගාර වායු නිකුත්වීම
2. සත්ව පාලනය - රෝමාන්තික සතුන් විසින් මුඛයෙන් හා ගුදයෙන් පිටකරන CH_4 වායුව
3. කෘෂිකාර්මික අපද්‍රව්‍ය - කෘෂිකාර්මික අපද්‍රව්‍ය (පිදුරු, දහයියා, ලී කුඩු, ශාක හා සත්ව කොටස්) ගිනිකැබ්ම මඟින් හරිතාගාර වායු විමෝචනය
4. භෝගවගාව සඳහා පොහොර භාවිතය - නයිට්‍රජන් පොහොර වැඩිපුර යොදනවිට පරිසරයට N_2O වායුව පිටවීම
5. මඩවි වගාව - දුර්වල ජලවහන තත්ව ඇතිකිරීම හේතුවෙන් CH_4 වායුව නිපදවීම
6. වනාන්තර ගිනිකැබ්ම හා ගිනිගැනීම - ලැව්ගිනි ඇතිවීම ආදිය හේතුවෙන් විශාල ලෙස CO_2 වායුගෝලයට එකතු වේ.
7. පළිබෝධනාශක, වායුසමන යන්ත්‍ර, ශීතකරණ ආදියේ භාවිතය වන CFC, PFC, HFC වැනි වායු පරිසරයට නිදහස්වීම.
8. කාර්මිකරණය නිසා නිකුත්වන හරිතාගාර වායු HFC

හැඳින්වීමට ලකුණු 10

කරුණු 5ක් නම් කිරීම (ලකුණු 02 x 5) ලකුණු 10

කරුණු 5ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 06 x 5) ලකුණු 30

50

8. (i) පාංශු භායනයේ බලපෑම විස්තර කරන්න.

පාංශු භායනය

අනිසි භාවිතය හෝ දුර්වල කළමනාකරණය හේතුකොටගෙන පසේ භෞතික රසායනික හා ජෛවීය ලක්ෂණ පිරිහීම පාංශු භායනය නම් වේ.

පාංශු භායනයේ බලපෑම

1. හෝග වගාවේ ඵලදායිතාවය අඩුවීම. මේ නිසා අස්වැන්න අඩුවේ.
2. පස තදවීම. මේ නිසා මතුපිට අපඛාවය වැඩිවේ. පාංශු අවකාශ ප්‍රමාණය අඩුවන බැවින් ජලය හා වාතය රඳවාගැනීම අඩුවේ. ශාක මූල පද්ධතිය දුර්වල වේ. උපකරණ භාවිතය අපහසු වේ.
3. පසේ ආම්ලිකතාවය වැඩිවීම
පෝෂක අවශෝෂනයට බාධා ඇතිවේ. පෝෂක උගතතා ලක්ෂණ පෙන්වයි.
එසේ N තිරකිරීම දුර්වල වේ.
4. පස ජලයෙන් යටවීම (ජලවහනය දුර්වලවීම)
මේ නිසා පස ඔක්සිහාරක නාරක තත්වයට පත්වේ. පාංශු වාතය අඩුවේ. එම නිසා පාංශු ජීවීන් හා ශාකමූල්වල ක්‍රියාවට අහිතකර තත්ව ඇතිවේ. ක්ෂුද්‍රජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය අඩුවී කාබනික ද්‍රව්‍ය වියෝජනය අඩුවේ.
5. ලවනතාවය ඇතිවීම
ශාක මූල පද්ධතියෙන් බාහිරාසූර්‍ය සිදුවී මූල මණ්ඩලයේ වර්ධනයට බාධාවීම් ඇතිවේ. පාංශු ව්‍යුහය විනාශ වේ. ක්ෂුද්‍රජීවී ක්‍රියා අඩපන වී පස නිසරු වේ.
6. වගා කිරීමට සුදුසු භූමි ප්‍රමාණය අඩුවීම.
7. ජලාශවල සුපෝෂණ තත්ව වැඩිවේ. සේදී යන ජලයෙහි N හා P බහුල බැවින් සුපෝෂණ තත්වය වැඩිවේ.

හැඳින්වීමට ලකුණු 10

බලපෑම් 5ක් නම් කිරීම (ලකුණු 02 x 5) ලකුණු 10

බලපෑම් 5ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 06 x 5) ලකුණු 30

50

(ii) පොහොර කාර්යක්ෂමතාව වැඩි කිරීමට ප්‍රායෝගිකව යොදාගත හැකි උපාය මාර්ග විස්තර කරන්න.

පොහොර කාර්යක්ෂමතාව

බෝගයට යෙදූ පොහොර ප්‍රමාණයෙන් සත්‍ය වශයෙන්ම බෝගය භාවිතා කළ පොහොර ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස දැක්වීම පොහොර කාර්යක්ෂමතාව නම් වේ.

පොහොර කාර්යක්ෂමතාව වැඩිකිරීමට ප්‍රායෝගිකව යොදාගතහැකි උපාය මාර්ග

1. ශාකවල විවිධ වර්ධන අවධි සඳහා ඒ ඒ අවස්ථාවල අවශ්‍ය පෝෂක අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සැපයීම.
2. කාබනික හා අකාබනික පොහොර යන පොහොර වර්ග දෙකම යෙදීම.
3. යෝග්‍ය පොහොර යෙදීමේ ක්‍රම අනුගමනය කිරීම.
උදා:- ක්ෂුද්‍ර පෝෂක සඳහා ශාක පත්‍ර මතට දියරයක් ආකාරයෙන් යෙදීම.
ශාක පේලි අතර තීරු ලෙස පොහොර යෙදීම.
4. පස තෙත්ව ඇතිවිට පමණක් පොහොර යෙදීම.
5. පාංශු වයනය නිසිලෙස කලමනාකරණය
උදා:- වැලි පසක් නම් කාබනික ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම.
6. කාබනික ද්‍රව්‍ය එකතු කිරීම වැනි ක්‍රම මගින් පාංශු ව්‍යුහය සතුටුදායක තත්ත්වයකට පත්කිරීම.
7. බෝග නියමිත පරතරයක් සහිතව වගා කිරීම.
8. අධික වර්ෂාව පවතින කාලවලදී පොහොර නොයෙදීම.
9. පොහොර යෙදූ පසු පස සමඟ මිශ්‍ර කිරීම.
10. සමහර පොහොර වර්ග ආවරණය (Coating) කිරීම.
11. නිර්දේශිත පොහොර ප්‍රමාණය වාර කිහිපයකදී යෙදීම.
12. බෝගය සක්‍රීය මුල් සහිත ප්‍රදේශයට පොහොර යෙදීම.
13. පොහොර ප්‍රතිචාරය ඉහළ ප්‍රභේද වගාකිරීම.

හැඳින්වීමට ලකුණු 10

උපායමාර්ග 8 ක් නම් කිරීම (ලකුණු 02 x 8) ලකුණු 16

උපායමාර්ග 8ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 03 x 8) ලකුණු 24

50

(iii) කෘෂිකාර්මික භූමිවල භාවිත කරනු ලබන විවිධ ජලවහන සැලසුම් විස්තර කරන්න.

ජල වහනය

වගාවේදී ඇති අතිරික්ත ජලය පාංශු පැතිකඩෙන් ඉවත්වීම

කෘෂිකාර්මික භූමිවල භාවිතා කරනු ලබන විවිධ ජලවහන සැලසුම්

1. විවෘත කානු කැපීම - ජලය බැසයන ලෙස බෑවුම් සහිතව කානු කැපීම සිදුකරයි.
2. ගල්කාණු - ගැඹුරට කානු කපා විශ්කම්භයෙන් වැඩි ලොකු ගල් පතුලටද ඒ මත විශ්කම්භයෙන් අඩුවන තරමට ගල් තට්ටු කීපයක් දමා පස් යොදා වසනු ලැබේ. පාංශු පැතිකඩේ අතිරික්ත ජලය කාණුව තුළට කාන්දු වී බෑවුම ඔස්සේ පිටතට ගලායයි.
3. ලී කාණු - ඉහත ආකාරයටම ගල් වෙනුවට ලී භාවිතා කර සකසයි.
4. නල කාණු - පොළොව යටින් සවිවර නළ පද්ධතියක් ආනතව සකස් කර ඒ ඔස්සේ ජලය ඉවත්වීමට සලස්වනු ලැබේ.
5. පොම්ප කිරීම - ජලය විශාල ලෙස රැස්වෙන ස්ථානවල යාන්ත්‍රික පොම්ප මගින් ජලය ඉවත් කිරීම.
6. ශාක වගාකිරීම - භූමියේ පහත්ම ස්ථානවලින් ජලය ඉවත්කිරීමට අපහසු අවස්ථාවලදී අධික වාෂ්පීකරණ උත්ස්වේදනයක් සහිත ශාක ජලය එකතුවන ස්ථානවල වගාකර උත්ස්වේදනයෙන් ජලය ඉවත්කිරීම.

හැඳින්වීමට ලකුණු 05

සැලසුම් 5ක් නම් කිරීම (ලකුණු 03 x 5) ලකුණු 15

සැලසුම් 5ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 06 x 5) ලකුණු 30

50

9. (i) බෝග නිෂ්පාදනයේ ප්‍රායෝගික භාවිතාවන් පැහැදිලි කරමින් විශේෂ තවත් විස්තර කරන්න.

තවත්තක් යනු

රෝපණ ද්‍රව්‍ය ස්ථිර භූමියේ වගාකරන තෙක් ආරක්ෂිතව රැකබලා ගන්නා ස්ථානයක් තවත්තක් නම් වේ.

විශේෂ තවත් වර්ග

1. **නොරිබෝකෝ තවත්ත/ කුට්ටි තවත්ත**

ලෑලි හතරක් ගෙන සාදන ලද රාමුවක් තුළ හලාගත්, මතුපිට පස් 1 : කොම්පෝස්ට් හෝ වියළි ගොම 1 අනුපාතයට මිශ්‍රකර ජලය දමා තලපයක් සාදා රාමුව මත දමා සමතලා කර $5 \times 5 \text{ cm}$ කුට්ටි කැපෙන සේ මිශ්‍රණය මත රේඛා ලකුණුකොට කුට්ටි වෙන්වන සේ කපාගත යුතුය.

* පැල ගලවා සිටුවීමේදී මූල මණ්ඩලයට වන හානිය අවම වේ.

* වැටකොළ, පතෝල, වට්ටක්කා වැනි කුකුර්බිටේසියේ කුලයේ බීජ පැල සහ බහු වාර්ෂික හෝග පැලවල මුල්වලට අවම හානියක් වනසේ ක්ෂේත්‍රයේ සංස්ථාපනය කිරීම සඳහා

2. **වැලි තවත්ත**

අඹ, අලිපේර, කරාබු වැනි බෝගවල ග්‍රාහක පැළ ලබාගැනීම සඳහා වැලිතවත්ත යොදාගැනීම.

3. **ස්පොන්ජ් තවත්ත**

ජලරෝපිත වගාව සඳහා අවශ්‍ය පැළ ලබාගැනීමට මෙම තවත්ත වර්ගය භාවිතා කරයි.

4. **තැටි තවත්ත**

වෙළඳපොළෙන් ලබාගත් තැටි යොදාගනිමින් සකස් කරයි. වි වගාවේ පැරණුටි ක්‍රමයේදී බහුලව භාවිතා කරයි.

5. **සුසංහිත තවත්ත**

තෙත් කළ තවත්ත මිශ්‍රණය පොලිතිනයක් මත 2cm පමණ ඝනකමට දමා පොලිතිනය රෝල්කර තදවන සේ දෙපැත්තෙන් ගැටගසා සිරස්ව බිම සිටුවා බීජ යොදනු ලැබේ.

6. **බැපොග් තවත්ත**

වි වගාව සඳහා භාවිතා කරයි. කෙසෙල් කොළ හෝ පොලිතින් මත තරමක් තුනී දහසියා තට්ටුවක් අතුරා ඒ මත බීජ තට්ටුවක් ලෙස තැම්පත් කිරීම සිදුකරයි. තවත්ත සඳහා බිම සකස් කිරීමකින් තොරව කුඩා ඉඩක සාපේක්ෂව විශාල භූමියක් සඳහා අවශ්‍ය පැළ ප්‍රමාණය නිපදවා ගත හැක.

හැඳින්වීමට ලකුණු 05

විශේෂ තවත්ත 5ක් නම් කිරීම (ලකුණු 02×5) ලකුණු 10

විශේෂ තවත්ත 5ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 03×5) ලකුණු 15

විශේෂ තවත්තවල ප්‍රායෝගික භාවිතාවන් පැහැදිලි කිරීම (ලකුණු 04×5) ලකුණු 20

50

(ii) බීජ ප්‍රතිකාරවල අරමුණු උදාහරණ සහිතව විස්තර කරන්න.

බීජ ප්‍රතිකාර

සාර්ථක නිරෝගී වගාවක් ලබාගැනීම හා බීජ සිටුවීම පහසු කිරීම සඳහා තවත් දැමීමට පෙර හෝ ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීමට පෙර ඒ සඳහා භාවිතා කරන බීජවලට සිදුකරනු ලබන විවිධ ක්‍රියා බීජ ප්‍රතිකාර ලෙස හැඳින්වේ.

බීජ ප්‍රතිකාරවල අරමුණු

1. බීජවල සුප්තතාව ඉවත්කිරීම.

* බීජ ආවරණය ඉවත් කිරීම හෝ කැපීම	- අඹ
* බීජ ආවරණය පිළිස්සීම	- තෙත්ක, ලුණු මිදෙල්ල
* බීජ ආවරණය සිරීම	- සියඹලා, දඹල
* උණුපල ප්‍රතිකාර කිරීම	- ඇකේමියා, ඇහැළ, ඉපිල් ඉපිල්
* ආලෝකය ලබාදීම - රතු ආලෝකය	- සලාද බීජ
* ස්ථිරී භවනය උෂ්ණත්ව වෙනසකට භාජනය කිරීමෙන් සුප්තතාව ඉවත් කිරීම	- සලාද, රාබු
* නිෂේදක ද්‍රව්‍ය සෝදා ඉවත්කිරීම	- තක්කාලි, වැල්දොඩම්, පැපොල්

2. බීජ ජීවානුහරණය/ රෝග හා කෘමි හානිවලින් කොරව පවත්වාගැනීම

පාංශු රෝගකාරක හා කෘමි හානි ඇතිවීම වැළැක්වීමට සිටුවීමට පෙර බීජවලට දිලීර නාශක හෝ කෘමිනාශක යෙදීම

උදා:- ඇන්තුරියම් බීජ KMnO_4 වල ගිල්වා සිටුවීම

මිරිස්, තක්කාලි වැනි බීජ දිලීර නාශකවල ගිල්වා වියලා සිටුවීම

3. බොල්බීජ හා නොපිරුණු බීජ ඉවත් කිරීම

බීජ ජලයේ හෝ ලුණු ද්‍රාවණයක ගිල්වීමෙන් බොල් හෝ නොපිරුණු බීජ ඉවත්කළ හැකිය. එමඟින් ඒකාකාරී වගාවක් හා දිරියෙන් වැඩි පැළ ලබාගැනීමට හැකිවේ.

උදා:- වී, බණ්ඩක්කා, බඩඉරිඟු

4. බීජ වැපිරීම පහසු කිරීම

කුඩා බීජවර්ග වැපිරීමේදී පැළ අතර පරතරය පවත්වා ගැනීම අපහසු බැවින්, ඒකාකාරීව ක්ෂේත්‍රයේ විසුරුවාහැරීම සඳහා වැලි සමඟ දහයියා සමඟ මිශ්‍රකර ක්ෂේත්‍රයට යොදයි.

උදා:- අඹ, කැරට්, සලාද, දුම්කොළ

5. ප්‍රරෝහණය ඉක්මන්කර ගැනීම

සමහර බීජ වර්ග ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවූ විට ප්‍රරෝහනය වීමට කල්ගත වන නිසා එවැනි බීජ පැය 12 - 24 පමණ කාලයක් ජලයේ ගිල්වා සිටුවීමෙන් ප්‍රරෝහණය ඉක්මන් කරගත හැකිය.

උදා:- කරවිල, බණ්ඩක්කා, පතෝල, බඩඉරිඟු, දඹල, වී

6. සිටුවීමේදී බීජ හැසිරවීම පහසු කිරීම

සමහර බීජවර්ගවල පිටත පවතින කෙඳි ආවරණය නිසා එම බීජ එකිනෙකින් වෙන්කර ගැනීම අපහසු වේ. එවැනි බීජ අම්ල ද්‍රාවණයක ගිල්වා කෙඳි ඉවත් කර ගැනීමෙන් සිටුවීම පහසු වේ.

උදා:- කපු, පුළුන්

7. බීජ ආමුකුලනය කිරීම

රනිල කුලයේ බීජ වර්ග සිටුවීමේදී ඒවාට අදාළ රයිසෝබියම් විශේෂ හඳුන්වාදිය හැක.

උදා:- සෝයා බෝංචි

8. බීජ දැඩිකිරීම

නියං ප්‍රතිරෝධී බව ඇතිකිරීම සඳහා බීජ ජලයේ පොඟවා මුල් මතුවන විට නැවත පවත්නේ තුනීකර තබයි. කිහිපවරක් මෙසේ සිදුකිරීමෙන් නියඟයට ඔරොත්තුදෙන බීජ නිපදවිය හැක. උදා:- වී

9. බීජවලට ඒකාකාරී හැඩයක් ලබාදීම

බීජ විවිධ හැඩ ගැනීම නිසා යන්ත්‍ර මගින් සිදුවීම අපහසු වේ. එවැනි බීජ එකම හැඩයකට ගෙන ඒම සඳහා බීජ ආවරණය කිරීම සිදුකරයි.

උදා:- සීනි බීට් (Sugar Beet)

10. බීජ ආවරණය කිරීම

රෝගවලින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය අඩංගු මිශ්‍රණයකින් බීජ ආවරණය කරයි. උදා:- මිරිස්, තක්කාලි, බටු

බීජ ප්‍රතිකාර හැඳින්වීමට ලකුණු 05

බීජ ප්‍රතිකාර 6ක් නම් කිරීම (ලකුණු 02 x 6) ලකුණු 12

බීජ ප්‍රතිකාර 6ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 02 x 6) ලකුණු 12

උදාහරණ සඳහන් කිරීම (ලකුණු 03 x 6) ලකුණු 18

50

(iii) බේරුම්පත් උත්සවදානය පාලනය කිරීමට යොදාගන්නා විවිධ ක්‍රම විස්තර කරන්න.

උත්සවදානය යනු

ශාකයේ වායව කොටස්වලින් ජලය වාෂ්ප ලෙස පිටවීම උත්සවදානයයි.

උත්සවදානය පාලනය කිරීමේ ක්‍රම

1. ශාකවලට ප්‍රති උත්සවදාන කාරක යෙදීම

- * පරිවෘත්තීය විෂ සහිත ආකාරය
- * පත්‍ර මත තුනී පටල සාදන ආකාරය
- * පූටිකා වසන ආකාරය

2. ශාකවලට සෙවන සැපයීම

ලපටි පැළ ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවන විට හෝ මුල් කප්පාදු කර සිටුවන විට හාකවලට සෙවන සැපයීමෙන් උත්සවදානය අඩුකළ හැක.

3. පත්‍ර අර්ධව කපාගැනීම

පැල හා අතු රෝපණය කිරීමේදී පත්‍ර අර්ධව කපා දැමීම මගින් උත්සවදානය අඩුකළ හැක. උදා:- කෙසෙල්

4. ප්‍රචාරක ව්‍යුහ තුළ සිටුවීම

පොලිතින් උමං හෝ සරල ප්‍රචාරක ව්‍යුහවල ආර්ද්‍රතාවය ඉහළ නිසා එම ව්‍යුහ තුළ වගාකිරීමෙන් උත්සවදානය අඩුකළ හැක.

5. සුළං බාධක සිටුවීම

සුළං අධික ප්‍රදේශවල සුළං බාධක ගස් සිටුවීමෙන් සුළගේ වේගය පාලනය කර උත්සවදානය අඩුකළ හැක.

6. ශාකවල අතු කප්පාදුව

ශාකයේ එලදායී නොවන අතු සහ පත්‍ර ඉවත් කිරීමෙන් උත්සවදානය අඩුකළ හැක.

හැඳින්වීමට ලකුණු 05

ක්‍රම 5ක් නම් කිරීම (ලකුණු 03 x 5) ලකුණු 15

ක්‍රම 5ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 05 x 5) ලකුණු 25

50

10. (i) වල් පැළෑටි පාලනය කරන විවිධ ක්‍රම විස්තර කරන්න.

අනවශ්‍ය ස්ථානයක වැඩෙන ඕනෑම පැළෑටියක් වල් පැළෑටියක් වේ.

1. යාන්ත්‍රික ක්‍රම

* අතින් උදුරා දැමීම	* පස සුර්ය තාපයට භාජනය කිරීම
* බිම් සැකසීම	* වසුන් යෙදීම
* ගිනි තැබීම	* ජලයෙන් යට කිරීම
* වල් පැළෑටිවල වායව කොටස් ඉවත් කිරීම	

2. ශෂ්‍ය විද්‍යාත්මක ක්‍රම

* පිරිසිදු රෝපණ ද්‍රව්‍ය භාවිතා කිරීම	* බෝග මාරුව
* නිවැරදි පොහොර භාවිතය	* මිශ්‍ර බෝග වගාව
* අකුරු බෝග වගාව	* කඩින් කඩ බෝග වගාව
* සත්ව බෝග මාරුව	* ආවරණ බෝග වගාව

3. ජෛව විද්‍යාත්මක ක්‍රම

- * පරපෝෂිතයින්, විලෝපිකයින්, ව්‍යාධිජනකයින් යොදාගනිමින් වල්පැළ පාලනය

4. ව්‍යවස්ථාපිත ක්‍රමය

- * නීතිමය ක්‍රම මගින් ආක්‍රමණශීලී වල්පැළෑටි වගාවට ඇතුල්වීම පාලනය කරයි.

5. රසායනික ක්‍රමය

- * වල්පැළ පාලනය සඳහා රසායනික වල්නාශක භාවිතය

6. ඒකාබද්ධ වල්පැළ පාලනය

- * පරිසරයට වන හානි අවම වන සේ ආර්ථික හානිදායක මට්ටමට පහළින් වල්පැළ ග්‍රහණය පවත්වා ගැනීම සඳහා යොදාගන්නා සියලු ක්‍රම මනා සංකලනයකින් යුතුව භාවිත කිරීම

හැඳින්වීමට

ලකුණු 05

පාලන ක්‍රම 5ක් නම් කිරීම (ලකුණු 03 x 5)

ලකුණු 15

පාලන ක්‍රම 5ක් විස්තර කිරීම (ලකුණු 06 x 5)

ලකුණු 30

50

- (ii) උචිත උදාහරණයක් යොදාගනිමින් කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාරයක් සඳහා ව්‍යාපාර සැලසුමක් සකසා ගන්නා ආකාරය විස්තර කරන්න.

ව්‍යාපාර සැලැස්ම

අලුතින් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කරන කෘෂි ව්‍යාපාරයක ඉදිරි අරමුණු හා ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරමින් අරමුදල් ලබා ගැනීමට සකස් කරන ලේඛනය, ව්‍යාපාර සැලැස්ම වේ.

ව්‍යාපාරයක සැලැස්මක ප්‍රධාන කොටස් 04 ක් ඇතුළත් විය යුතු ය.

1. තාක්ෂණ සැලැස්ම	3. මානව සම්පත් සැලැස්ම
2. මූල්‍ය සැලැස්ම හෝ මූල්‍ය කළමනාකරණ සැලැස්ම	4. අලෙවිකරණ සැලැස්ම

1. තාක්ෂණ සැලැස්ම

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය, යෙදවුම් අවශ්‍යතාවය, ගුණාත්මය පාලනය යන තොරතුරු ඇතුළත් සැලැස්ම

2. මූල්‍ය සැලැස්ම

ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතාවය, මුදල් ගලනය, ආදායම් වියදම් ලේඛන ඇතුළත් තොරතුරු මෙයට අදාළ වේ. (මෙය උදාහරණයකින් විස්තර විය යුතුයි.)

3. මානව සම්පත් සැලැස්ම

මානව සම්පත් අවශ්‍යතාවය, වගකීම්, බඳවා ගැනීම් හා පරිපාලනය පිළිබඳ විස්තර ඇතුළත් වේ. (මෙය උදාහරණයකින් විස්තර විය යුතුයි.)

4. අලෙවිකරණ සැලැස්ම

නිෂ්පාදන ප්‍රමාණය, ඉලක්ක පාරිබෝගික කණ්ඩායම, අලෙවි පිරිවැය, ප්‍රවර්ධනය, බෙදා හැරීම, මිල පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් වේ. (මෙය උදාහරණයකින් විස්තර විය යුතුයි.)

අලුතින් ආරම්භ කිරීමට අපේක්ෂා කරන කුඩා පරිමාණ කෘෂි ව්‍යාපාරයකට උදාහරණ:-

යෝග්‍ය නිෂ්පාදනය, පැල තවාන, බිම්මල් වගාව, ඇත්තුරියම් වගාව

පෙර සුදානම් (බලපත්‍ර ගැනීම්, ලියාපදිංචිය, අරමුදල් සම්පාදනය)

අමුද්‍රව්‍ය සම්පාදනය, නිෂ්පාදනය සැලසුම් කිරීම

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය තත්ත්ව පාලනය, පිරිවැය ගණනය

වෙළඳපොළට යොමුකිරීම, බෙදාහැරීම, ප්‍රවර්ධනය, අලෙවිය

පසු විපරම්, වර්ධනය සහ සංවර්ධනය

ව්‍යාපාර සැලසුම හැඳින්වීමට	ලකුණු 10
ව්‍යාපාර සැලසුමේ ප්‍රධාන කොටස් 4 නම් කිරීම (ලකුණු 03 x 4)	ලකුණු 12
ව්‍යාපාර සැලසුමේ ප්‍රධාන කොටස් 4 විස්තර කිරීම (ලකුණු 05 x 4)	ලකුණු 20
උදාහරණ නම් කිරීම	ලකුණු 03
උදාහරණ විස්තර කිරීම	ලකුණු 05
	50

- (iii) පරිසරයට හානිදායක බලපෑම් ඇති කරන කෘෂිකාර්මික ක්‍රියා සඳහන් කර, එම බලපෑම් ලිහිල් කරගැනීමේ ක්‍රම විස්තර කරන්න.

අප අවට ඇති සියලුම දේ භෞතික පරිසරයට ඇතුළත් වේ. මිනිසා විසින් පරිසරය තමාගේ ආත්මාර්ථය පිණිස ප්‍රමාණය ඉක්මවා ප්‍රයෝජනයට ගැනීම හා වෙනස් කිරීම නිසා පරිසරයට හානිදායක වේ.

1. අවිධිමත් ලෙස බිම් ඵලිපෙහෙළි කිරීම

භූමියේ ගිනිකැබීම සිදුකිරීමේදී පරිසර උෂ්ණත්වය ඉහළ යෑම මෙන්ම, CO₂ වායු සාන්ද්‍රණය ඉහළ යාමක් සිදුවේ. එමෙන්ම පස ආවරණය වන වැස්ම ඉවත් කිරීමෙන් පස බාදනයට පත්වේ.

2. අවිධිමත් ලෙස බිම් පිළියෙළ කිරීම

බෑවුම් ඉඩම්වල බෑවුම් දිශාවට බිම් පිළියෙළ කිරීම මගින් හානිදායක ප්‍රතිඵල ඇතිකරයි.

3. ස්ථානයට නොගැලපෙන බෝග වගාකිරීම

උදා:- බෑවුම් ඉඩම්වල අලබෝග, දුම්කොළ වැනි බෝග වගාකිරීම

4. අනිසි ලෙස කෘෂිරසායන ද්‍රව්‍ය භාවිතය

පළිබෝධනාශක ජලාශවලට සෝදායෑමෙන් ජල දූෂණය සිදුවේ.

5. එකම බෝගය දිගින් දිගටම වගාකිරීම

6. අනිසි ලෙස අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම

සත්ව මලමුත්‍රා, සත්ව අවශේෂ හා බෝග අවශේෂ නිසි සැකැස්මකින් තොරව පරිසරයට එකතු කිරීමෙන් විශාල පරිසර හානියක් ඇතිවේ.

7. වගා රටා නිවැරදි ලෙස අනුගමනය නොකිරීම

8. අධික බෑවුම් සහිත ඉඩම්වල බෝග වගාව

9. අස්වැන්න නෙලීමෙන් පසු ඉතිරිවන බෝග අවශේෂ ඉවත්කිරීම/ පිළිස්සීම

ලිහිල්කර ගැනීමේ ක්‍රම

1. වගාවීම පිළියෙළ කිරීමේදී අවිධිමත් එළිපෙහෙළි නොකිරීම හා ගිනිතැබීම් සිදු නොකිරීම
2. බැවුම් ඉඩම්වල බිම් සැකසීම විධිමත්ව සිදුකළ යුතුය.
උදා:- බැවුමට ලම්බකව සි සැම, සමෝච්ච රේඛා අනුව සි සැම, ගුණා සහ අවම බිම් සැකසීමේ ක්‍රම යොදාගැනීම.
3. භූමියට ගැලපෙන හෝග වගා කිරීම.
4. අත්‍යවශ්‍ය විටදී පමණක් කෘෂි රසායන භාවිතය
5. බහු බෝග වගාව සහ බෝග මාරුව වැනි බෝග වගා රටාවන් හා බෝග වගා පද්ධතීන් යොදාගැනීම
6. ගොවිපල තුළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ ක්‍රියාදාමයන් සකස් කිරීම
7. නිවැරදි වගා රටා අනුගමනය කිරීම
උදා:- පාංශු ඛාදනයට දිරි දෙන බෝග (උදා:- අලබෝග) එකදිගට වගා නොකිරීම
8. SALT ක්‍රමය මගින් පස සංරක්ෂණය කිරීම.
9. බෝග ඉපහැලි, ආස්තරණ වස්තුන් ලෙස යොදාගනිමින් පාංශු ජල සංරක්ෂණය

හැඳින්වීමට	ලකුණු 08
භෞතික කෘෂිකාර්මික ක්‍රියාකාරකම් 7ක් සඳහන් කිරීම (ලකුණු 02 x 7)	ලකුණු 14
බලපෑම ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රම විස්තර කිරීම (ලකුණු 04 x 7)	ලකුණු 28
	50

